

**Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych i Integracji
społecznej
Gminy Dopiewo
na lata 2026-2030**

Spis treści

Część wstępna	4
Podstawy prawne	4
I. Metodologia pracy nad Strategią	5
I.1 Interesariusze Strategii	7
I.2 Spójność z dokumentami strategicznymi	8
II. Część diagnostyczno-analityczna danych instytucjonalnych	13
II.1 Lokalizacja i demografia	13
II.2 Pomoc społeczna	15
II.2.1. Powstanie Centrum Usług Społecznych w Dopiewie.....	15
II.2.2. Mieszkańcy	16
II.2.3. Wspieranie rodziny	17
II.2.4. Piecza zastępcza.....	18
II.2.5. Rządowy program „Posiłek w szkole i w domu”	18
II.2.6. PROFILAKTYKA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ.....	20
II.2.7. Ważniejsze oddziaływania profilaktyczne dla młodzieży.....	21
II.2.8. Relacyjna profilaktyka społeczna.....	22
II.2.9. Świetlice, grupy wsparcia, Punkt Konsultacyjno-Informacyjny	23
II.2.10. Mieszkalnictwo	23
II.2.11. Służba zdrowia.....	24
II.2.12. Przemoc domowa.....	24
II.2.13. Procedura „Niebieskie Karty”	24
II.2.14. Realizacja działań profilaktyczno-edukacyjnych i pomocowych.....	25
II.2.15. Zespół Interdyscyplinarny.....	25
II.3 Podmioty ekonomii społecznej.....	27
II.3.1. Podmioty	27
II.3.2. Współpraca	27
II.4 Budżet obywatelski.....	30
II.5 Życie kulturalne	31
II.6 Kluczowe wydarzenia realizowane w Gminie Dopiewo.....	31
II.7 Sport i rekreacja.....	32
II.8 Oświata.....	32

II.8.1. Placówki oświatowe	32
II.8.2. Poziom wykształcenia mieszkańców	34
II.9 Bezrobocie i rynek pracy	34
II.10 Seniorzy	35
II.11 Osoby z niepełnosprawnością	36
II.12 Bezpieczeństwo	38
II.13 Społeczność Lokalna	38
II.13.1. Organizowanie Społeczności Lokalnej	38
II.14 Jadłodzielnia	39
III. Kanały komunikacji władz ze społecznością lokalną.....	40
IV. Część diagnostyczno-analityczna - obraz sytuacji i problemów społecznych w gminie na podstawie badań ankietowych mieszkańców	41
IV.1 Część analityczna – Analiza SWOT	45
V. Część strategiczna.....	47
V.1 Misja i wizja w zakresie polityki społecznej	47
V.2 Cele strategiczne i operacyjne	48
VI. Część organizacyjna	63
VI.1 Realizatorzy	63
VI.2 Monitorowanie Strategii.	63
VI.3 Ewaluacja Strategii	64
VI.4 Programy szczegółowe	64
VI.5 Źródła finansowania realizacji Strategii	65
VI.6 Harmonogram realizacji Strategii	65
VII. Zakończenie	66
Spis ilustracji	68

Część wstępna

Podstawy prawne

Przygotowanie i przyjęcie dokumentu niniejszej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych stanowi realizację obowiązku ustanowionego w art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1283, 1572). Zgodnie z tym przepisem jednym z zadań własnych gminy jest „opracowanie i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”.

W art. 16b podanej ustawy został określony otwarty katalog kluczowych elementów każdej gminnej strategii. Są to w szczególności: diagnoza sytuacji społecznej gminy, prognoza zmian w zakresie objętym strategią oraz określenie: celów strategicznych projektowanych zmian, kierunków niezbędnych działań, sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych oraz wskaźników realizacji działań.

W przygotowaniu niniejszej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych wzięto pod uwagę regulacje w szczególności:

- Konstytucji RP z 2 kwietnia 1997 r. ,
- Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
- Ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy
- Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym ,
- Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ,
- Ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 ,
- Ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- Ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci
- Ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny ,
- Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych ,
- Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów ,
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej ,
- Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii ,

- Ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym.
- Ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych .

I. Metodologia pracy nad Strategią

W ramach niniejszego dokumentu pn. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych i Integracji Społecznej Gminy Dopiewo na lata 2026-2030 (zwaną w dalszej części Strategią) zostały wyznaczone kierunki długofalowego planowania władz gminy Dopiewo w obszarze lokalnej polityki społecznej.

Strategia została przygotowana w oparciu o model partycypacyjno-ekspercki, co oznacza, że w pracę nad tym dokumentem, a precyzyjnie rzecz ujmując tak w części diagnostycznej, jak i obejmujące cele działania, zaangażowano przedstawicieli różnych środowisk tworzących wspólnotę lokalną gminy.

Metodologię, którą zastosowano w pracy nad niniejszą Strategią przedstawiono w formie poniższego schematu, który obejmuje pięć zasadniczych etapów przygotowania dokumentu, zanim został on przedstawiony Radzie Gminy Dopiewo pod głosowanie w sprawie jego przyjęcia.

Wykres 1 Metodologia pracy nad Strategią

I.1 Interesariusze Strategii

W gronie interesariuszy Strategii mieszczą się wszystkie strony, które mają poglądy, punkty widzenia lub wymagania oraz mogą lub mają wpływ w sposób bezpośredni lub pośredni na cały system, część systemu lub na określone działania w systemie realizacji Strategii. W gronie interesariuszy są zarówno pojedyncze jednostki, jak i podmioty instytucjonalne czy organizacje pozarządowe. Jedną z grup interesariuszy tj. osób, do których kierowane są działania w ramach Strategii, stanowią adresaci działań strategicznych, czyli wszyscy mieszkańcy Gminy Dopiewo ze szczególnym uwzględnieniem osób z trudnościami, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

TABELA 1 Matryca interesariuszy

Grupa interesariuszy 1: Interesariusze mający wpływ na opracowanie i realizację Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych	
<i>Charakterystyka interesariuszy z punktu widzenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych</i>	<i>Stopień zaangażowania w opracowanie oraz realizację Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych</i>
• Wójt Gminy, • Rada Gminy, • Urząd Gminy. • pracownicy Centrum Usług Społecznych, • członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, • członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego, • podmioty ekonomii społecznej • sołtysi i Rady sołeckie	• Współpraca w zakresie dostarczania aktualnych danych statystycznych, • Współpraca w opracowaniu diagnozy, identyfikacji problemów społecznych itd., • Współudział w konstruowaniu, wyznaczaniu celów strategicznych i kierunków działań i ich realizacja, • Współudział w partycypacji społecznej i konsultacjach Strategii, • Zapewnienie aktywnego udziału interesariuszy w procesie opracowania, wdrażania i monitorowania dokumentu strategicznego.
Grupa interesariuszy 2: Interesariusze, do których kierowane są działania w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych	
<i>Charakterystyka interesariuszy z punktu widzenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych</i>	<i>Stopień zaangażowania w opracowanie oraz realizację Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych</i>
• Osoby zagrożone wykluczeniem społecznym; • Osoby i rodziny, które nie są w stanie pokonać trudnych sytuacji życiowych, wykorzystując własne uprawnienia,	Zaangażowanie w tworzenie, ewaluację i wdrażanie działań kierowanych do poszczególnych grup mieszkańców obciążonych lub zagrożonych zdiagnozowanymi problemami społecznymi w tym:

zasoby i możliwości w tym: osoby ubogie, osoby niepełnosprawne, osoby bezrobotne, beneficjenci rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, osoby doznające przemocy domowej i osoby stosujące przemoc domową, osoby uzależnione i współuzależnione itd. • Seniorzy • Mieszkańcy Gminy Dopiewo • Społeczności lokalne kategoriałne i terytorialne	• prawo głosu w sprawie działań strategicznych, z których mają korzystać, • możliwość zgłaszania potrzeb beneficjentów działań strategicznych, • prawo uczestniczenia w dyskusji na każdym etapie tworzenia dokumentu strategicznego, • udział w konsultacjach Strategii, możliwość zgłaszania uwag i propozycji do Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.
Grupa interesariuszy 3: Interesariusze, których działania w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych i Integracji społecznej dotyczą jedynie w sposób pośredni	
<i>Charakterystyka interesariuszy z punktu widzenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych</i>	<i>Stopień zaangażowania w opracowanie oraz realizację Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych</i>
Ogół mieszkańców gminy	• Zainteresowanie wdrożeniem działań strategicznych i rozwiązywaniem problemów społecznych; • Udział w konsultacjach Strategii, możliwość zgłaszania uwag i propozycji do Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, • Identyfikacja z celami strategicznymi, • Przekazywanie dobrych praktyk w zakresie rozwiązywania problemów społecznych na terenie gminy, • aktywne uczestnictwo w promowaniu zasad odpowiedzialności społecznej.

Opracowanie własne

I.2 Spójność z dokumentami strategicznymi

Cele niniejszej Strategii opracowano, biorąc pod uwagę ich spójność z dokumentami strategicznymi z zakresu polityki społecznej, które wydano na poziomie krajowym, wojewódzkim i powiatowym.

W poniższej tabeli zostały zaprezentowane dokumenty i cele korespondujące z postanowieniami niniejszej Strategii.

Tabela 1 Spójność z dokumentami strategicznymi

Dokument strategiczny	Cele relewantne dla wdrożenia niniejszej Strategii
Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)	Cel szczegółowy II: Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony.
Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030	Cel szczegółowy nr 3: Wzrost i poprawa wykorzystania potencjału kapitału ludzkiego na rynku pracy. Cel szczegółowy nr 4: Redukcja ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz poprawa dostępu do usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne.
Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025	Cel operacyjny 2. Profilaktyka uzależnień;
Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024–2030	Cel główny: Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Polsce. Cele szczegółowe: Cel 1: zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. Cel 2: zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doświadczających przemocy domowej. Cel 3: zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową. Cel 4: zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.
Strategia na rzecz osób z niepełnosprawnościami 2021 – 2030	Priorytet V: Warunki życia i ochrona socjalna
Program Dostępność Plus 2018 – 2025	Obszar: Architektura, Obszar: Koordynacja, Obszar: Cyfryzacja
Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu, Aktualizacja 2021–2027, polityka publiczna z perspektywą do roku 2030	Priorytet I: Przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży, Priorytet II: Przeciwdziałanie bezdomności i wykluczeniu mieszkaniowemu,

	Priorytet III: Usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami, osób starszych i innych osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, Priorytet IV: Instytucje pomocy społecznej oraz podmioty ekonomii społecznej – wsparcie dla osób i rodzin, Priorytet V: Integracja cudzoziemców – rozwój usług społecznych dla migrantów, w tym cudzoziemców objętych ochroną międzynarodową, oraz wsparcie integracji na rynku pracy
Strategia Polityki Społecznej Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku	Zadania: 1. Rozwój profilaktyki oraz programów zwalczania patologii społecznej i przestępczości. 2. Stabilizowanie/wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa obywateli. 3. Budowanie standardów postępowania i pomocy w obliczu zdarzeń nadzwyczajnych. 4. Budowanie obywatelskiej sieci bezpiecznych społeczności. 5. Ograniczanie rozmiarów zagrożenia demoralizacją i przestępczością wśród młodzieży. 6. Profilaktyka demoralizacji młodego pokolenia. 7. Podniesienie poziomu bezpieczeństwa ludzi starych w ich najbliższym otoczeniu. 8. Przeciwdziałanie aktom kryminalnym skierowanym przeciwko ludziom starym. 9. Przeciwdziałanie aktom kryminalnym skierowanym przeciwko osobom z ograniczeniem sprawności. 10. Ochrona bezpieczeństwa niepełnosprawnych w miejscu zamieszkania i w przestrzeni publicznej. 11. Profilaktyka dewiacji patologii społecznej grup wrażliwych. 12. Rozwijanie programów ochrony bezpieczeństwa osób izolowanych społecznie.
Wielkopolski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025	Program opiera się na priorytetach: I. Poprawa sytuacji osób doświadczających przemocy w rodzinie. II. Intensyfikacja oddziaływań skierowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie.

	III. Wzmocnienie kadr wielkopolskich instytucji w realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. IV. Zwiększenie świadomości Wielkopolan w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
Wielkopolski Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2021-2025	Ważne dla gminy postanowienia związane z przemocą domową znajdują się w: Priorytet II. Poprawa sytuacji osób funkcjonujących w pieczy zastępczej poprzez: 1. Wsparcie merytoryczne powiatów w zakresie zwiększenia dostępu do wysokiej jakości usług i ich deinstytucjonalizacji dla wychowanków pieczy zastępczej, w tym przede wszystkim: - wsparcie w diagnozowaniu potrzeb wychowanków pieczy i możliwości ich zaspokojenia przez działające instytucje, a także w opracowaniu planu działań na rzecz poprawy jakości wykonywanych zadań, - wsparcie w zakresie poprawy koordynacji usług – wsparcie PCPR w koordynowaniu działań i współpracy instytucji realizujących zadania w sposób zabezpieczający w najwyższym stopniu potrzeby wychowanków pieczy, - wsparcie w zakresie deinstytucjonalizacji placówek opiekuńczo-wychowawczych, m.in. w zmianie sposobu organizacji pracy w placówkach na zapewniające większe upodmiotowienie wychowanków czy wprowadzanie modeli wczesnego usamodzielniania dla wychowanków pieczy zastępczej, - wsparcie w zakresie organizacji deficytowych usług środowiskowych świadczonych na rzecz rodzinnej pieczy zastępczej, takich jak m.in.: rodziny pomocowe, usługi terapeutyczne, usługi rehabilitacyjne, mieszkania ze wsparciem, - wsparcie kadry w podnoszeniu kompetencji w pracy na rzecz wychowanków, m.in. w obszarach związanych z zaburzeniami: więzi, posttraumatycznymi, samoregulacji,

	emocjonalnymi czy zaburzeniami wynikającymi z molestowania seksualnego. 2. Wsparcie finansowe na uruchomienie deficytowych usług społecznych skierowanych do wychowanków pieczy zastępczej oraz osób pełniących nad nimi pieczę (np. usług rehabilitacyjnych, dostosowywania mieszkań dla rodzin pełniących pieczę nad dziećmi z niepełnosprawnościami). Priorytet III. Wsparcie osób funkcjonujących w systemie adopcji w wyzwaniach związanych z przysposobieniem. Zapewnienie specjalistycznego wsparcia wychowankom pieczy zastępczej ze szczególnymi potrzebami: - zapewnienie opieki młodzieży przebywającej w pieczy zastępczej wymagającej specjalistycznej opieki, -zapewnienie podopiecznym: kompleksowej opieki, poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego, rehabilitacji, terapii, integracji sensorycznej, zapewnienie dostępu do kształcenia dostosowanego do poziomu rozwoju wychowanka, - model interwencyjnego zespołu ds. zabezpieczenia dziecka.
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Poznańskiego na lata 2021-2026	Cel strategiczny 1 Wsparcie systemu opieki nad rodziną i dzieckiem Cel strategiczny 2 Aktywizacja na lokalnym rynku pracy Cel strategiczny 3 Integracja osób z niepełno sprawnościami i wsparcie dla opiekunów osób niesamodzielnych Cel strategiczny 4 Pomoc osobom starszym i długotrwale chorym Cel strategiczny 5 Wspieranie solidarności społecznej i aktywizacja potencjału społecznego mieszkańców powiatu

Źródło: Opracowanie własne

II. Część diagnostyczno-analityczna danych instytucjonalnych

II.1 Lokalizacja i demografia

Gmina Dopiewo zajmuje obszar 108,1 km², tworzy ją 11 sołectw: Dąbrowa, Dąbrówka, Dopiewo, Dopiewiec, Gołuski, Konarzewo, Pałędzie, Skórzewo, Trzcielín, Więckowice i Zakrzewo. Oraz 19 miejscowości: Dąbrowa, Dąbrówka, Dopiewiec, Dopiewo, Drwęsa, Fiałkowo, Gołuski, Joanka, Konarzewo, Lisówki, Pałędzie, Podłoziny, Pokrzywnica, Skórzewo, Trzcielín, Więckowice, Zakrzewo, Zborowo, Żarnowiec).

Gmina leży przy zachodniej granicy miasta Poznania. Wchodzi w skład Powiatu Poznańskiego oraz Aglomeracji Poznańskiej.

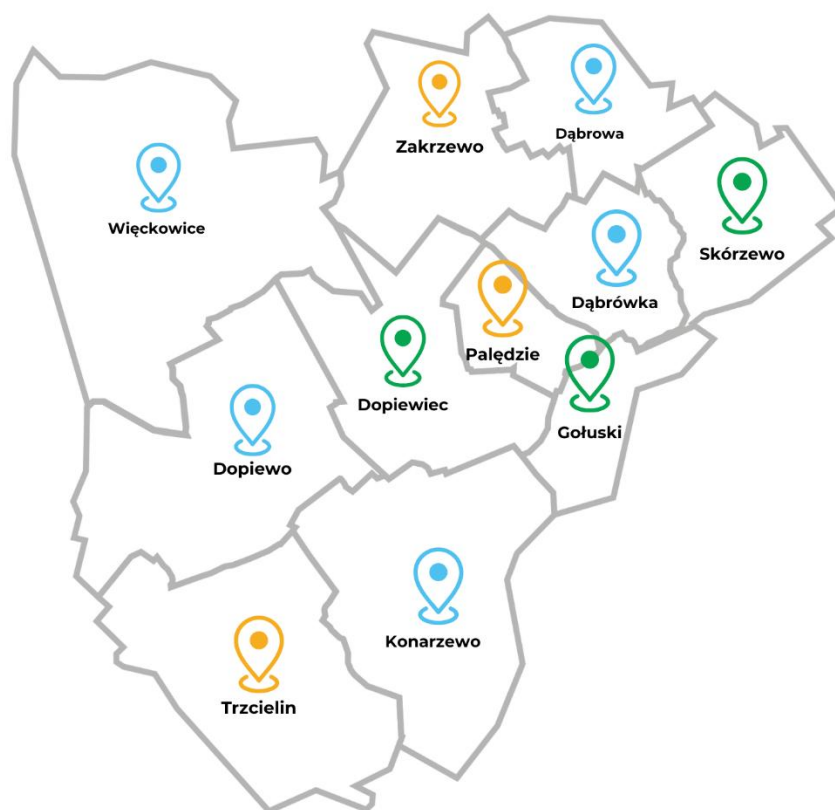
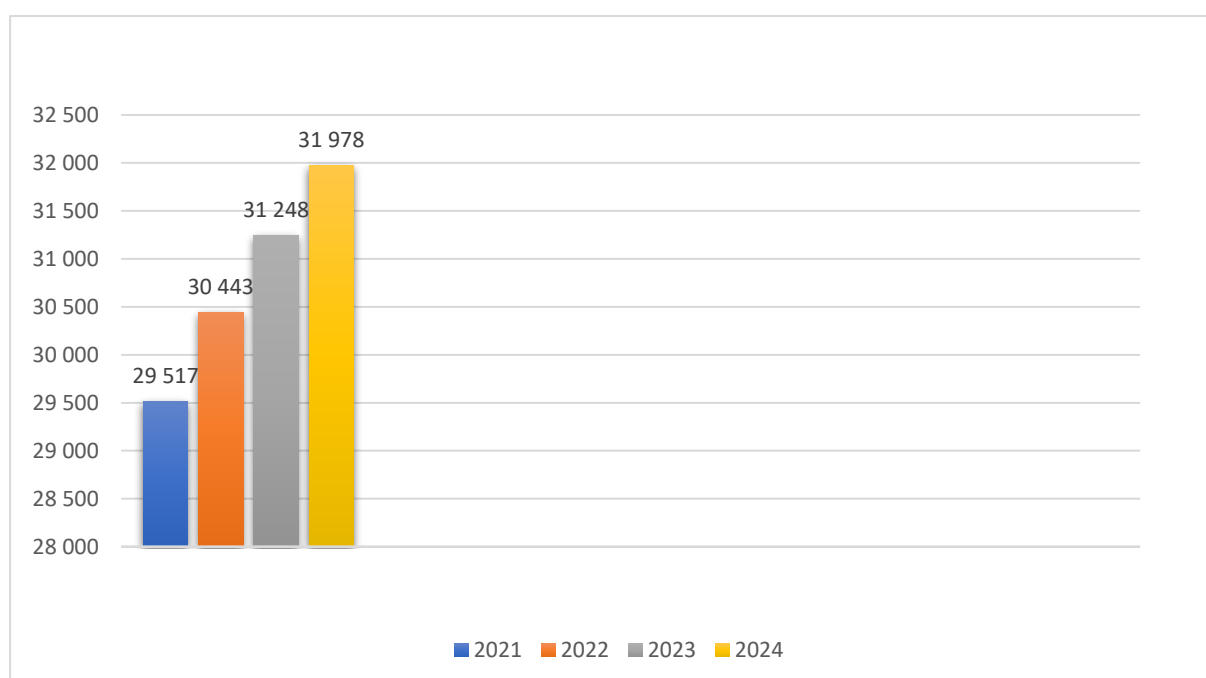

Foto 1 mapa gminy Dopiewo

Przez gminę Dopiewo przebiegają ważne drogi: S11, S5 oraz DW307, dzięki czemu jest ona dobrze skomunikowana. Atutem gminy jest także linia kolejowa Berlin-Warszawa, która przebiega niemal przez jej środek i oferuje kursy w ramach Poznańskiej Kolei Metropolitalnej ułatwiającej dojazd do centrum metropolii oraz powrót do domów. Nie bez znaczenia jest także bliskość terenów zielonych,

które oferuje Gmina Dopiewo. Rozległe tereny leśne, jeziora, a pośród nich szlaki rowerowe i piesze stanowią doskonałą bazę dla amatorów aktywnego wypoczynku. Na szczególną uwagę zasługuje znajdujące się na terenie gminy Trzcielińskie Bagno – obszar ochrony ścisłej i ostoja wielu gatunków ptaków, które przylatują tutaj na czas lęgu. Obszar ten wchodzi także w skład Wielkopolskiego Parku Narodowego.

Liczba mieszkańców gminy Dopiewo stale i wyraźnie rośnie. Na przestrzeni ostatnich czterech lat wzrosła o 8,33%.

Wykres 2 Liczba mieszkańców gminy Dopiewo

Tabela 2 Liczba ludności gminy w l. 2021-2024

	2021	2022	2023	2024
Liczba ludności gminy	29 517	30 443	31 248	31 978

Źródło: Raporty o stanie gminy

Powyższe zjawisko jest zgodne z trendem dla okolicznych jednostek samorządu terytorialnego (jest to szczególnie widoczne w gminach: Komorniki i Tarnowo Podgórne), powiatu poznańskiego, natomiast na poziomie ogólnokrajowym tendencja jest odwrotna. Oprócz wzrostu liczebności populacji istotnym zagadnieniem jest struktura ludności ze względu na wiek. Według danych na

dzień 31.12 2024 r. ponad połowa (59%) mieszkańców jest w wieku produkcyjnym, 28% w wieku przedprodukcyjnym, a pozostałe 13% w wieku poprodukcyjnym. Jest to relatywnie wysoki rezultat na tle sąsiednich JST, powiatu, regionu i kraju), niemal 60 proc. – osoby w wieku produkcyjnym, natomiast 12 proc. – osoby w wieku poprodukcyjnym (relatywnie niski rezultat). Ponadto widać, że proporcje między poszczególnymi grupami wieku w populacji gminy w kolejnych latach pozostają na zbliżonym poziomie, co oznacza, że ogólne trendy demograficzne (starzenie się społeczeństwa) w gminie Dopiewo są równoważone napływem nowych mieszkańców, głównie rodzin z dziećmi). Dodajmy, że w skali ogólnopolskiej i regionalnej, także w powiecie poznańskim obserwujemy systematyczny wzrost udziału seniorów w populacji. Według wszelkich dostępnych prognoz wspomniane trendy mają charakter trwały i będą kontynuowane w dłuższej perspektywie¹.

II.2 Pomoc społeczna

II.2.1. Powstanie Centrum Usług Społecznych w Dopiewie

W celu zaspokojenia potrzeb Gminy Dopiewo w zakresie świadczenia określonych usług społecznych oraz zapewnienia skutecznej koordynacji i podniesienia efektywności ich realizacji z dniem 1 stycznia 2024 r. przekształcono Uchwałą Nr LXI/807/23 Rady Gminy Dopiewo z dnia 23 października 2023 r. dotychczas funkcjonujący w Gminie Dopiewo, Ośrodek Pomocy Społecznej w Dopiewie w Centrum Usług Społecznych w Dopiewie (dalej:CUS). Celem CUS jest inicjowanie i koordynowanie działań mających na celu zaspokajanie potrzeb wspólnoty samorządowej Gminy oraz zwiększenie dostępu do zintegrowanych usług społecznych. CUS realizuje zadania dotychczas wykonywane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Dopiewie, w szczególności w zakresie:

- 1) polityki prorodzinnej;
- 2) wspierania rodziny;
- 3) systemu pieczy zastępczej;
- 4) pomocy społecznej;
- 5) promocji i ochrony zdrowia;
- 6) wspierania osób niepełnosprawnych;
- 7) przeciwdziałania bezrobociu;
- 8) pobudzania aktywności obywatelskiej;

¹ Diagnoza potrzeb i potencjału społeczności lokalnej pod kątem usług społecznych w Gminie Dopiewo, Lokalne Badania Społeczne dla Ośrodka Pomocy Społecznej w Dopiewie, 2023r., str.18

9) reintegracji zawodowej i społecznej.

CUS to miejsce w którym podejmowane są działania w celu integracji usług w 4 wymiarach :

II.2.2. Mieszkańcy

W ostatnich trzech latach wzrosła o 20% liczba osób i o 26% liczba rodzin, którym przyznano decyzją świadczenia z pomocy społecznej.

Tabela 3 Rodzaje pomocy udzielanej osobom przez GOPS/CUS w Dopiewie w I. 2022-2024

	2022	2023	2024
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	202	232	243
Liczba rodzin	174	205	219
Liczba osób w rodzinach	371	399	417

Źródło: CUS (Sprawozdania roczne dla MRIPS)

Od lat najczęstszym powodem udzielania pomocy społecznej w gminie Dopiewo wyraźnie pozostaje długotrwała lub ciężka choroba. W drugiej kolejności jest to niepełnosprawność w bardzo zbliżonym stopniu, co ubóstwo.

Co więcej, stale rośnie liczba rodzin i osób w rodzinach, którym udzielono pomocy społecznej z powodu pozostawania w długotrwałej lub ciężkiej chorobie (wzrost odpowiednio o 21% i 24%).

Tendencje wzrostowe – chociaż w dużo mniejszym stopniu - widać również w obrębie: ubóstwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, alkoholizmu i narkomanii, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu ZK oraz sytuacji kryzysowych.

Z drugiej strony wyłącznie w przypadku potrzeby ochrony macierzyństwa rysuje się stała i wyraźna tendencja spadkowa. Z pomocy społecznej z tego powodu korzysta o 6% rodzin mniej oraz o 16% osób mniej.

Tabela 4 Powody przyznawania rodzinom pomocy społecznej przez GOPS/CUS w Dopiewie w I. 2022-2024

	2022		2023		2024	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	44	84	43	77	50	84
Bezdomność	5	5	7	7	9	9

Potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym	18	90	16	78	17	76
- potrzeba ochrony wielodzietności	12	67	10	58	10	59
Bezrobocie	12	23	14	28	17	33
Niepełnosprawność	45	78	45	69	50	87
Długotrwała lub ciężka choroba	86	122	94	131	104	151
Bezradność opiek.-wych., w tym:	23	94	17	67	19	85
-rodziny niepełne	14	39	10	28	11	36
-rodziny wielodzietne	11	64	8	47	11	65
Przemoc domowa	1	1	1	1	3	6
Alkoholizm	8	14	14	18	19	21
Narkomania	1	2	2	3	4	5
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu ZK	3	4	2	2	5	6
Zdarzenie losowe	3	12	1	2	1	1
Sytuacja kryzysowa	5	6	13	15	14	17

Źródło: CUS (Sprawozdania roczne dla MRIPS)

II.2.3. Wspieranie rodziny

W CUS, zatrudniony jest jeden asystent rodziny na podstawie umowy o pracę w systemie zadaniowego czasu pracy.

Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny pozostaje bardzo zbliżona na przestrzeni ostatnich trzech lat, a jednocześnie stale rośnie liczba dzieci małoletnich wychowujących się w tych rodzinach (wzrost o 43%).

Tabela 5 Asystencja rodziny w gminie Dopiewo w l. 2022-2024

	2022	2023	2024
Liczba zatrudnionych asystentów rodziny	1	1	1
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	12	14	13

Liczba dzieci małych wychowujących się w rodzinach	28	37	40
Liczba rodzin, z którymi zakończono współpracę	2	4	-

Źródło: Raporty o stanie gminy

II.2.4. Piecza zastępcza

Gmina Dopiewo realizuje zadania związane z organizowaniem pomocy dzieciom pozbawionym opieki rodziców, w zakresie współfinansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2024 r. zmalała liczba dzieci, którym gmina Dopiewo współfinansowała pobyt w pieczy zastępczej. Niemniej w ostatnich trzech latach stale rośnie łączna kwota wydatków gminy, które ponosi na zadania z zakresu pieczy zastępczej (wzrost o 61%).

Tabela 6 Piecza zastępcza w gminie Dopiewo w l. 2022-2024

	2022	2023	2024
łączna liczba dzieci, którym gmina Dopiewo współfinansowała pobyt w pieczy zastępczej, w tym:	14	14	11
- w instytucjonalnej pieczy zastępczej	2	2	2
- w rodzinach zastępczych	12	12	9
łączne wydatki gminy poniesione na zadania z zakresu pieczy zastępczej	95 697,34 zł.	124 382,77 zł.	154 014,98 zł.

Źródło: sprawozdania OPS-CUS

II.2.5. Rządowy program „Posiłek w szkole i w domu”

Rządowy program dotyczący dożywiania realizowany był na podstawie Uchwały nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 oraz uchwał Rady Gminy Dopiewo:

10. Uchwała nr LXIII/820/23 Rady Gminy Dopiewo z dnia 20 listopada 2023 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego gminnego programu osłonowego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 – 2028.

11. Uchwała nr LXIII/822/23 Rady Gminy Dopiewo z dnia 20 listopada 2023 roku w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 – 2028.

12. Uchwała nr LXIII/821/23 Rady Gminy Dopiewo z dnia 20 listopada 2023 roku w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłków albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 – 2028.

Dokumenty te określały warunki realizacji programu, wskazywały adresatów oraz kryteria przyznawania pomocy.

Beneficjenci programu "Posiłek w szkole i w domu "

dzieci do czasu podjęcia
nauki w szkole
podstawowej

uczniowie do czasu
ukończenia szkoły
ponadpodstawowej

osoby i rodziny
znajdujące się w
trudnych sytuacjach
(osoby samotne, w
podeszłym wieku, chore
i niepełnosprawne)

Wyżej wymieniona pomoc przyznawana była bezpłatnie osobom i rodzinom, których dochód nie przekraczał 200 % kryterium dochodowego określonego w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.

Wyszczególnienie	Liczba osób ogółem objęta dożywianiem				
	2020	2021	2022	2023	2024

Ogółem	273	204	127	93	99
Dzieci*	25	33	21	16	15
Uczniowie**	55	28	26	29	24
Pozostałe osoby***	193	143	80	48	60

*) dotyczy dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej

**) dotyczy uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub szkoły ponadgimnazjalnej,

***) dotyczy osób znajdujących się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej

Jednostki organizacyjne Gminy w których realizowane było dożywianie w 2024 roku:

1. Przedszkole Publiczne „Iskierki” w Skórzewie
2. Przedszkole Publiczne „Leśne Duszki” w Zakrzewie
3. Szkoła Podstawowa im. Astrid Lindgren w Dąbrowie
4. Szkoła Podstawowa im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Dąbrówce
5. Szkoła Podstawowa nr 1 im. Fryderyka Chopina w Skórzewie
6. Zespół Szkolno – Przedszkolny im. Jana Brzechwy w Dopiewie
7. Zespół Szkolno – Przedszkolny im. Powstańców Wielkopolskich w Więckowicach
8. Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Dopiewcu

Przedszkola publiczne prowadzone przez organ inny niż gmina

1. Przedszkole Publiczne „Bajkowa Wyspa” w Palędziu
2. Przedszkole Publiczne „Mali Odkrywczy” w Dąbrówce
3. Przedszkole Publiczne „Diamentowa Kraina” w Skórzewie
4. Przedszkole Publiczne nr 1 Leśna Polana w Dopiewcu

Szkoły znajdujące się poza terenem gminy

1. Zespół Szkół Specjalnych nr 102 w Poznaniu

II.2.6. PROFILAKTYKA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ

Profilaktyka uzależnień stanowi jeden z kluczowych obszarów działań polityki społecznej Gminy Dopiewo w latach 2026–2030. Uzależnienia od alkoholu, narkotyków oraz innych substancji psychoaktywnych, a także uzależnienia behawioralne, stanowią poważne wyzwanie dla bezpieczeństwa i dobrostanu społeczności lokalnej. Gmina Dopiewo, realizując założenia niniejszej Strategii, podejmuje kompleksowe działania na rzecz ograniczania zjawisk ryzykownych,

wspierania osób zagrożonych uzależnieniem oraz tworzenia warunków sprzyjających zdrowemu i bezpiecznemu stylowi życia mieszkańców.

Działania w zakresie profilaktyki uzależnień mają charakter systemowy i są prowadzone w ścisłej współpracy z instytucjami publicznymi, organizacjami pozarządowymi, placówkami oświatowymi, służbami społecznymi oraz lokalnymi partnerami. Szczególny nacisk kładziony jest na edukację profilaktyczną, wczesną interwencję, wsparcie rodzin, a także rozwój lokalnych inicjatyw promujących zdrowie psychiczne i społeczne.

Należy podkreślić, że szczegółowe kierunki i formy działań w obszarze profilaktyki uzależnień oraz przeciwdziałania skutkom ich występowania zostały określone w **Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Dopiewo na lata 2026–2029**. Dokument ten stanowi rozwinięcie i operacjonalizację zapisów Strategii, wskazując konkretne zadania, narzędzia realizacji oraz podmioty odpowiedzialne za ich wdrażanie.

Realizacja działań w tym obszarze ma na celu nie tylko ograniczenie skali problemów związanych z uzależnieniami, lecz także wzmocnienie integracji społecznej, poprawę jakości życia mieszkańców oraz budowanie wspólnoty opartej na wzajemnym szacunku, odpowiedzialności i solidarności.

II.2.7. Ważniejsze oddziaływania profilaktyczne dla młodzieży

W 2024 r. podejmowano następujące działania profilaktyczne:

- Realizacja programów profilaktycznych rekomendowanych przez: Ośrodek Rozwoju Edukacji, Instytut Psychiatrii i Neurologii, Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.
- Realizacja warsztatów wspierających skierowanych do dzieci w wieku przedszkolnym, szkolnym, rodziców, kadry pedagogicznej, innych grup zawodowych (pracowników socjalnych, psychologów, pedagogów, policjantów, strażników gminnych itd.) oraz seniorów z terenu Gminy Dopiewo na podstawie złożonych wniosków.
- Realizacja programów socjoterapeutycznych podczas wakacji letnich oraz ferii zimowych (uczestnicy - 167 uczniów szkół podstawowych).
- Realizacja cyklu warsztatów socjoterapeutycznych pt. „Jak rozpoznawać zagrożenia związane z uzależnieniami. Jak im przeciwdziałać” (uczestnicy - chłopcy w wieku szkolnym z ojcami).
- Kolportaż ulotek i materiałów informacyjno-edukacyjnych dotyczących profilaktyki i zdrowego stylu życia bez uzależnień podczas imprez plenerowych np. Dzień Dziecka, Wielkie Ubieranie Choinki, Rowerowy Rajd Rodzinny,
- Zorganizowanie IV edycji „Rowerowego Rajdu Rodzinnego – życie bez uzależnień”, podczas którego prowadzono dla mieszkańców Gminy profilaktyczną działalność informacyjno-edukacyjną w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, przemocy oraz uzależnieniom behawioralnym poprzez m.in. kolportaż ulotek informacyjnych o określonej tematyce.
- Przystąpienie do kampanii informacyjnej „Razem przeciw depresji”. Kampania pod patronatem Polska Press Grupa Oddział Poznań (kampania ogólnodostępna dla mieszkańców za pośrednictwem Internetu).
- Realizacja VII edycji cyklu warsztatów pt. „Buduj relacje – chroń dziecko. Uzależnienia niszczą”, przeznaczonych dla rodziców, wzmacniających kompetencje rodzicielskie.

- Cykl warsztatów pt. „Asertywny senior w profilaktyce uzależnień behawioralnych oraz substancji psychoaktywnych” oraz „Jak być w dobrej kondycji psychofizycznej i nie dać się uzależnieniom”.
- Cykl warsztatów pt. „Kobieta skuteczna i w dobrej kondycji psychofizycznej w profilaktyce uzależnień od alkoholu, środków psychoaktywnych oraz przemocy”.
- Warsztaty terapeutyczno-rozwojowe pt. „Budowanie konstruktywnych umiejętności abstynenckich”.
- Cykl warsztatów pt. „Zasoby Dziecka – wspieranie prawidłowego rozwoju” – w ramach działań profilaktyki zachowań przemocowych i uzależnień behawioralnych, dla dzieci w dwóch grupach wiekowych: 1,5 - 3 lat oraz 4 - 6 lat.
- W okresie od 24.05.2023 r. do 24.05.2024 r., istniała możliwość dostępu na platformie internetowej www.edulyke.pl do programu dla dzieci i dorosłych z wykorzystaniem nowych technologii poprzez umożliwienie dostępu do kursów e-learningowych.
- W okresie od 01.06.2023 r. do 01.06.2028 r. istnieje możliwość dostępu do programu profilaktycznego dla dzieci i dorosłych na platformie internetowej www.sensolyke.pl. Program proponuje kompleksowy zestaw narzędzi ułatwiający rozwój fizyczny i psychiczny dzieci w celu opanowania skutków nadmiernej cyfryzacji.

Wśród innych, organizowanych cyklicznie działań profilaktycznych, należy wymienić:

- kolonie i obozy z programem zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci z terenu Gminy (w 2022 r. uczestniczyło w nich 120 os., w 2023: 170, a w 2024: 167), a także
- rowerowy raj rodzinny (w 2022 r. uczestniczyło w nich 300 os., w 2023: 450, a w 2024: 450).

II.2.8. Relacyjna profilaktyka społeczna

Współczesne koncepcje pracy społecznej i profilaktyki akcentują potrzebę odejścia od indywidualistycznego podejścia, koncentrującego się na „naprawianiu” jednostek, na rzecz wzmocnienia relacji i środowisk, w których te jednostki funkcjonują. Oznacza to przesunięcie perspektywy z działań naprawczych wobec osób zagrożonych na tworzenie sprzyjających warunków w ich najbliższym otoczeniu – w rodzinie, grupie rówieśniczej, środowisku szkolnym, instytucjach lokalnych oraz w przestrzeni wspólnotowej.

W tym ujęciu kluczowe staje się pytanie nie tyle o to, *jak ograniczyć ryzyko wystąpienia zachowań problemowych u konkretnej osoby*, lecz *jak budować sieci wsparcia, zaufania i sensownych ról społecznych, które czynią zachowania ryzykowne mniej atrakcyjnymi lub zbędnymi*.

Analiza czynników ochronnych wskazuje, że najtrwalsze efekty przynoszą działania wzmocniające **poczucie przynależności, zaufania, sensu oraz wzajemności**. Elementy te stanowią podstawę kapitału społecznego i odporności wspólnot lokalnych, a ich rozwój sprzyja integracji społecznej oraz ograniczaniu zjawisk wykluczenia i marginalizacji.

Tradycyjne	Relacyjna profilaktyka społeczna
Skupienie na jednostce i jej deficytach	Skupienie na relacjach i rolach w ekosystemie
Kampanie, prelekcje, zakazy	Wspólne projektowanie (social design), mikro-zmiany w środowisku
Działania incydentalne (eventy)	Proces: mapowanie → prototyp → ewaluacja → skalowanie
„Ekspert mówi – odbiorca słucha”	Współtworzenie z mieszkańcami (mentoring, kręgi, partnerstwa)
Mierzymy frekwencję	Mierzymy gęstość i jakość relacji , poczucie przynależności

Szczegółowe zapisy dotyczące kierunków i narzędzi realizacji tego podejścia zawarte są w Gminnym Programie Profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz profilaktyki narkomanii, który stanowi uszczegółowienie niniejszej Strategii w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych, wzmacniania więzi społecznych oraz wspierania środowisk wychowawczych.

II.2.9. Świetlice, grupy wsparcia, Punkt Konsultacyjno-Informacyjny

W roku 2025 na terenie Gminy Dopiewo funkcjonują:

- **1 grupa samopomocowa AA;**
- Świetlica opiekuńczo-wychowawcza z elementami socjoterapii, dysponująca 15 miejscami, w której zatrudniony jest 1 wychowawca, psycholog oraz nauczyciel j. angielskiego,
- w siedzibie Centrum Usług Społecznych w Dopiewie są prowadzone **dylżury psychologów i terapeutę ds. uzależnień;**
- **4 grupy wsparcia: dla rodziców/opiekunów dzieci w spektrum autyzmu, dla dorosłych dzieci alkoholików (DDA), dla rodziców/opiekunów nastolatków oraz dla osób zmagających się z chorobą przewlekłą.**

II.2.10. Mieszkalnictwo

Baza lokalowa Gminy Dopiewo oparta jest na Wieloletnim programie gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Dopiewo. Program ten został przyjęty Uchwałą Nr XXIV/323/20 Rady Gminy Dopiewo z dnia 23 listopada 2020 r. w sprawie Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Dopiewo na lata 2021 – 2025.

Na chwilę obecną Gmina Dopiewo w swoim zasobie mieszkaniowym dysponuje 8 lokalami mieszkalnymi o charakterze komunalnym. Gmina nie dysponuje mieszkaniami socjalnymi.

II.2.11. Służba zdrowia

Mieszkańcy gminy Dopiewo mają zapewniony dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej (w ośrodku zdrowia, zespole poradni specjalistycznych, przychodni zespołu lekarzy rodzinnych i dwóch niepublicznych placówkach służby zdrowia).

II.2.12. Przemoc domowa

Na terenie gminy Dopiewo występują przypadki przemocy domowej. Realna skala tego zjawiska jest bardzo trudna do precyzyjnego oszacowania z powodu tzw. ciemnej liczby – z różnych powodów nie o wszystkich takich zdarzeniach informacja dociera do właściwych organów.

II.2.13. Procedura „Niebieskie Karty”

Porównując ze sobą dane z lat krańcowych widać, że liczba procedur „Niebieskie Karty” wszczętych na terenie gminy Dopiewo wzrosła o 29%.

Procedurę wszczyna najczęściej Policja, niemniej w każdym z analizowanych lat (z wyjątkiem 2023 r.) dokonywały tego również inne z uprawnionych podmiotów. Poza Policją najczęściej zajmował się tym Ośrodek Pomocy Społecznej.

Tabela 7 Procedura „Niebieskie Karty” w Gminie Dopiewo w I. 2022-2024

	2022	2023	2024
Sporządzono „Niebieskich Kart” – ogółem, w tym przez:			
Ośrodek Pomocy Społecznej	11	10	15
Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	1	0	3
Placówki Służby Zdrowia	2	4	8
Placówki szkolno-wychowawcze	8	8	6
Policję	43	72	52
Inne	0	0	0
Liczba osób objętych procedurą	209	223	172

„Niebieskie Karty”, w tym:			
- dzieci	83	39	46
-osób starszych	-	-	3
- osób z niepełnospra wnościami	-	-	1
Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” z uwagi na ustanie przemocy	27	42	31

Źródło: CUS i ZI

II.2.14. Realizacja działań profilaktyczno-edukacyjnych i pomocowych

Na terenie gminy Dopiewo są prowadzone rokrocznie różnorodne działania profilaktyczno-edukacyjnych i pomocowe z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. W tym co roku wzrasta liczba warsztatów podnoszących świadomość społeczną w kwestii przemocy domowej (wzrost o 250%), jak również imponujący wzrost odnotowano w przypadku ich uczestników: z 56 w 2022 r. (przypomnijmy, był to jeszcze okres obowiązywania obostrzeń pandemicznych) do 4023 w roku 2024.

W mniejszym stopniu, ale również wzrosła liczba osób objętych programami podnoszącymi świadomość społeczną w kwestii przemocy domowej (z 3 osób do 782), a także liczba osób objętych poradnictwem (z 49 osób do 94).

Na terenie gminy Dopiewo nie funkcjonuje Punkt Informacyjno-Konsultacyjny, ale w siedzibie Centrum Usług Społecznych w Dopiewie są prowadzone dyżury psychologów i terapeutów ds. uzależnień.

II.2.15. Zespół Interdyscyplinarny

Zespół Interdyscyplinarny to grupa przedstawicieli z różnych instytucji, łącząca swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z instytucji, którą reprezentują, podejmującą współpracę i działania mające na celu niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałania zjawisku przemocy na terenie gminy Dopiewo.

Czynności podejmowane i realizowane przez Zespół Interdyscyplinarny - w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej - obejmuje Procedura "Niebieskie Karty". Ideą procedury jest nawiązanie współpracy i działanie interdyscyplinarne- w myśl założenia, że przemoc domowa nie jest wyłącznie zagadnieniem prawno-karnym, ale również socjalnym, psychologicznym i zdrowotnym.

W poniższej tabeli porównano dane opisujące działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w latach 2022-2024.

Z roku na rok wzrasta liczba posiedzeń Zespołu. Za to liczba powołanych grup roboczych (od 2023 r. diagnostyczno-pomocowych) wykazuje wahania, z tym że widać spadek o 46%.

Kadra pracująca z osobami doświadczającymi przemocy i sprawcami stale podnosi swoje kompetencje, uczestnicząc w szkoleniach.

Tabela 8 Praca Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Dopiewo w l. 2022-2024

	2022	2023	2024
Liczba posiedzeń zespołu interdyscyplinarnego	4	5	6
Liczba powołanych grup roboczych/ diagnostyczno-pomocowych	183	78	99
Liczba sprawców przemocy objętych programem korekcyjno-edukacyjnym	1	1	2
Liczba szkoleń, warsztatów dla specjalistów pracujących z osobami doświadczającymi przemocy i sprawcami, w tym:	3	5	3
- liczba osób biorących udział w ww. szkoleniach	22	19	13

Źródło: PCPR

II.3 Podmioty ekonomii społecznej

II.3.1. Podmioty

Na terenie Gminy Dopiewo działa 57 organizacji pozarządowych, prezentując szeroki przekrój pod względem form organizacyjno-prawnych (stowarzyszenia, fundacje, klubu sportowe, KGW, OSP), jak i profilu działalności. Lokalne podmioty ekonomii społecznej zajmują się bowiem: działalnością w zakresie kultury fizycznej, kultury i sztuki, oświaty i ochrony środowiska, motoryzacji i edukacji, wspieraniem osób z niepełnosprawnością i dobroczynnością.

II.3.2. Współpraca

Celem współpracy pomiędzy władzami gminy a NGO jest zaspokojenie potrzeb mieszkańców Gminy Dopiewo. Współpraca ma umacniać w społecznej świadomości poczucie odpowiedzialności za siebie i otoczenie oraz budować społeczeństwo obywatelskie, aktywizując społeczność lokalną.

Współpraca władz gminy z trzecim sektorem odbywa się na podstawie corocznych Programów współpracy Gminy Dopiewo z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Celem głównym Programu na 2025 jest budowanie partnerstwa między Gminą, a organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie Gminy w szczególności poprzez rozwój zakresu i form współpracy finansowej i pozafinansowej Gminy z organizacjami pozarządowymi,

Cele szczegółowe programu obejmują:

- 1) tworzenie warunków do zwiększania lokalnej aktywności społecznej;
- 2) zwiększenie dostępu do zintegrowanych usług społecznych, które odpowiadają na potrzeby społeczności lokalnej w oparciu o zasady kompleksowości, podmiotowości, jakości, powszechności, współpracy, pomocniczości oraz wzmacniania więzi społecznych
- 3) zapewnienie efektywnego wykonywania zadań publicznych poprzez włączenie w ich realizację organizacji pozarządowych,
- 4) zwiększenie poczucia odpowiedzialności za swoje otoczenie, wspólnotę lokalną oraz kultywowanie tradycji;
- 5) zwiększenie wykorzystania narzędzi promocji gminy do promowania projektów organizacji pozarządowych;
- 6) umacnianie lokalnych działań przez stworzenie warunków dla powstawania inicjatyw i struktur funkcjonujących na rzecz społeczności lokalnych;
- 7) uzupełnienie działań gminy w zakresie nie objętym przez struktury samorządowe.

W każdym rocznym programie są wyznaczane **priorytetowe obszary współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami**. W poprzednich latach były to obszary:

- 1) upowszechniania kultury fizycznej i sportu;
- 2) krajoznawstwa oraz wypoczynku dzieci i młodzieży;
- 3) działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami;
- 4) kultury, sztuki, oświaty i edukacji, ochrony dóbr kultury i tradycji oraz dziedzictwa kulturowego i historycznego;
- 5) ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa narodowego;
- 6) działalności na rzecz organizacji pozarządowych i innych podmiotów;
- 7) ochrony i promocji zdrowia

Od 2025 r. przewidziano trzy dodatkowe obszary priorytetowe współpracy, czyli:

- 8) wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- 9) działalności wspomagające rozwój wspólnot i społeczności lokalnych,
- 10) działalności na rzecz seniorów.

W poniższej tabeli porównano dane za ostatnie trzy lata w zakresie kwot wydatkowanych przez gminę Dopiewo na realizację zadań publicznych w ramach konkursów ofert oraz w trybie tzw. małych zleceń (małych grantów). Z zestawienia danych wynika, że:

- zdecydowanie dominującym obszarem, na który są przeznaczane największe środki w ramach konkursów ofert, pozostaje upowszechnianie kultury fizycznej;
- najmniejsze środki są przeznaczane na zadanie w postaci działalności na rzecz organizacji pozarządowych i innych podmiotów (w ostatnich trzech latach wydatkowano 5 000,- w trybie małego grantu w jednym, 2024 roku);
- NGO i inne podmioty trzeciego sektora w Gminie Dopiewo zdecydowanie chętniej oraz w wyższym stopniu realizują działania w ramach konkursu ofert, niż w trybie tzw. małych zleceń.
- Łączna kwota rozdysponowana w ramach konkursów ofert stale rośnie i wzrosła w ostatnich latach o 35%;
- Suma środków rozdysponowanych przez władze Gminy w badanym okresie na realizację zadań publicznych w ramach konkursów ofert oraz w trybie tzw. małych zleceń zwiększyła się o 36%.

Tabela 9 Kwoty przeznaczone na konkursy w poszczególnych obszarach dla podmiotów trzeciego sektora w l. 2022-2024

Priorytety	2022		2023		2024	
	Rozdysponowane kwoty w ramach konkursów w ofert	Rozdysponowane kwoty w trybie tzw. małych zleceń	Rozdysponowane kwoty w ramach konkursów w ofert	Rozdysponowane kwoty w trybie tzw. małych zleceń	Rozdysponowane kwoty w ramach konkursów w ofert	Rozdysponowane kwoty w trybie tzw. małych zleceń
Upowszechnianie kultury fizycznej	798 000,-	0,-	962 624,-	1 400,-	1 090 000,-	0,-
Krajoznawstwo oraz wypoczynek dzieci i młodzieży	56 600,-	18 400,-	68 000,-	26 000,-	51 000,-	49 000,-
Działania na rzecz osób niepełnosprawnych	20 300,-	0,-	25 000,-	0,-	30 000,-	0,-
Kultura, sztuka, oświata, ochrona dóbr kultury i tradycji	104 100,-	15 044,78	132 000,-	1 300,-	155 000,-	0,-
Ekologia i ochrona zwierząt ochrona dziedzictwa narodowego	0,-	4 808,37	0,-	0,-	10 000,-	0,-
Działalność na rzecz organizacji pozarządowych i innych podmiotów	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-	5 000,-
Ochrona i promocja zdrowia	10 000,-	0,-	650,-	5 000,-	0,-	10 000,-

Suma	989 000,-	38 253,15	1 188 274,-	33 700,-	1 336 000,-	64 000,-
Łączna kwota rozdysponowana w roku	1 027 253,15		1 221 974,-		1 400 000,-	

Źródło: Sprawozdania z realizacji rocznych programów współpracy Gminy Dopiewo z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

Realizacja działań w ramach kolejnych rocznych Programów współpracy przyczynia się do wzrostu aktywności społecznej, także w ramach organizacji pozarządowych. Aktywizacja mieszkańców poprzez współpracę finansową i pozafinansową z NGO sprzyjała rozwojowi Gminy, gdyż samorząd zyskuje w ten sposób istotnych partnerów w realizacji zadań publicznych. Dzięki kontynuowanej współpracy z organizacjami i dofinansowaniu przez Gminę realizowanych przez organizacje zadań publicznych, budowane jest partnerstwo pomiędzy administracją publiczną a organizacjami pożytku publicznego. O stałym rozwoju współpracy i rozbudowie kapitału organizacji pozarządowych świadczy nie tylko zwiększająca się kwota przeznaczona na realizację powierzanych zadań, ale również poszerzenie w 2025 r. obszary priorytetowych współpracy o trzy kolejne zagadnienia.

II.4 Budżet obywatelski

Od 2019 r. na terenie gminy jest przeprowadzane głosowanie nad projektami zgłoszonymi w ramach Dopiewskiego Budżetu Obywatelskiego. Zrównaniu szans dla inicjatyw mieszkańców z różnych sołectw sprzyja podział puli między 3 grupy sołectw (według liczby mieszkańców) i zastosowanie współczynników korygujących.

Tabela 10

Tab. 18. Dopiewski Budżet Obywatelski w I. 2022-2024

	2022	2023	2024
Liczba zrealizowanych projektów	3	3	3

Źródło: Raporty o stanie gminy

II.5 Życie kulturalne

Na terenie gminy działa **Gminna Biblioteka Publiczna i Centrum Kultury**, które pełni kluczową rolę w życiu kulturalnym Gminy Dopiewo. Jej działalność obejmuje szeroki zakres działań: od promowania czytelnictwa, przez edukację artystyczną i językową, po organizowanie wydarzeń kulturalnych i integracyjnych dla różnych grup wiekowych – dzieci, młodzieży, dorosłych oraz seniorów.

Główne obszary działań GBPiCK to: promowanie czytelnictwa, edukacja i animacje (poprzez realizację zajęć edukacyjno-artystycznych)

II.6 Kluczowe wydarzenia realizowane w Gminie Dopiewo

Na terenie gminy odbywają się liczne wydarzenia, w tym o charakterze cyklicznym, organizowane przez Urząd Gminy i gminne jednostki. Do tych, które przyciągają najwięcej uczestników należy zaliczyć:

- inicjatywy kulturalne i artystyczne tj. Dni Gminy Dopiewo, Gminny Dzień Dziecka, Pożegnanie Lata, Festiwal Muzyczny, Koncert Gwiazdkowy wspierający akcję Bądź Git z Pit. Tego rodzaju wydarzenia umożliwiają integrację różnych grup wiekowych, od dzieci po seniorów, oraz osób o różnych zainteresowaniach i sprzyjają budowaniu więzi i poczucia przynależności do lokalnej społeczności.
- spotkania o tematyce historycznej tj. Uroczystość w lasach Zakrzewsko-Palędzkich „Tajemnice”, Marsz Pamięci,
- Narodowy Dzień Niepodległości, Obchody Wybuchu Powstania Wielkopolskiego, budujące tożsamość narodową poprzez pamięć,
- inicjatywy o charakterze rekreacyjnym tj. liczne festyny i pikniki sołeckie, kiermasze, rajdy rowerowe „Życie bez uzależnień”, Programy Inicjatyw Oddolnych,
- aktywności sportowe tj. Bieg o koronę Księżnej Dąbrówki, Cross Duathlon Żarnowiec, liczne turnieje Piłki Siatkowej i Nożnej, zawody BMX, Runmagedoon Kids,
- warsztaty edukacyjne i akcje ekologiczne – różnorodne inicjatywy związane z ochroną środowiska, takie jak projekty ekologiczne czy wspólne akcje sprzątania, warsztaty streetworking dla młodzieży, warsztaty sieciujące,
- zajęcia skierowane do seniorów, tj. Mobilne Kluby Seniora czy Klub „Promyk”, mają ogromny wpływ na integrację starszych mieszkańców. Często osoby starsze czują się

wyzolowane społecznie, a aktywności takie jak spotkania integracyjne, warsztaty twórcze, czy zajęcia rehabilitacyjne, pozwalają im nie tylko zadbać o zdrowie fizyczne i psychiczne, ale także uczestniczyć w życiu społecznym. To również szansa dla seniorów na przekazywanie swoich doświadczeń młodszym pokoleniom.

- Festiwal Aktywności Lokalnych to wydarzenie o charakterze promocyjno-informacyjny. Tego dnia przestrzeń placu gminnego w Dopiewie zamieniła się w mapę sołectw gminnych – każde sołectwo ma wówczas swoje własne stoisko. W ramach wydarzenia swoją ofertę prezentują lokalne organizacje pozarządowe, Koła Gospodyń Wiejskich, rzemieślnicy, przedsiębiorcy i społecznicy oraz Centrum Usług Społecznych, Urząd Gminy, Gminna Biblioteka Publiczna i Centrum Kultury, Gminne Ośrodki Sportu i Rekreacji. To jest idealna okazja, by lepiej poznać ludzi, którzy z pasją działają na rzecz dobra wspólnego;
- Dopiewskie Dni Seniora to wyjątkowe wydarzenie w kalendarzu kulturalnym Gminy Dopiewo, którego celem jest promowanie aktywności osób starszych oraz docenienie ich roli i wkładu w życie społeczne gminy. Pierwsza edycja odbyła się w 2023 roku, zapoczątkowując nową tradycję skierowaną do seniorów z całej gminy. Wydarzenie ma formę kilkudniowego cyklu spotkań, warsztatów i aktywności integrujących oraz edukujących osoby starsze;

II.7 Sport i rekreacja

Ofertę sportowo-rekreacyjną w gminie organizuje Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji w Dopiewie. Do wydarzeń, które przyciągają najwięcej uczestników należy zaliczyć różnego rodzaju turnieje, biegi, wyścigi rowerowe.

Bazę sportowo-rekreacyjną w gminie tworzy: 16 siłowni plenerowych, 8 boisk sportowych pozaszkolnych, 20 kompleksów rekreacyjno-wypoczynkowych i 29 placów zabaw.

II.8 Oświata

II.8.1. Placówki oświatowe

Gmina Dopiewo jest organem prowadzącym dla następujących szkół i przedszkoli:

- 1.Szkoła Podstawowa im. Astrid Lindgren w Dąbrowie,
- 2.Szkoła Podstawowa im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Dąbrówce,
- 3.Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Dopiewcu,

- 4.Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Konarzewie,
- 5.Szkoła Podstawowa nr 1 im. Fryderyka Chopina w Skórzewie,
- 6.Szkoła Podstawowa nr 2 im. Ignacego Jana Paderewskiego w Skórzewie,
- 7.Zespół Szkolno-Przedszkolny im. Jana Brzechwy w Dopiewie
- 8.Zespół Szkolno-Przedszkolny im. Powstańców Wielkopolskich w Więckowicach,
- 9.Przedszkole Mądra Sowa w Konarzewie,
- 10.Przedszkole Iskierki w Skórzewie,
- 11.Przedszkole Leśne Duszki w Zakrzewie.

Pozostałe podmioty oświatowe dotowane przez Gminę Dopiewo to:

1. Przedszkole Publiczne „Mali Odkrywcy” w Dąbrówce,
2. Przedszkole Publiczne „Kolorowa Wyspa” w Skórzewie,
3. Akademia „ArcyMalce” w Dąbrowie,
4. Przedszkole Publiczne „Bajkowa Wyspa” w Pałędziu,
5. Przedszkole Publiczne „Diamentowa Kraina” w Skórzewie,
6. Przedszkole Publiczne nr 1 „Leśna Polana” w Dopiewcu,
7. Przedszkole Publiczne nr 1 w Dąbrowie,
8. Przedszkole „Harmonijka” w Skórzewie,
9. Prywatne Przedszkole „Akademia Przedszkolaka” w Skórzewie,
10. Przedszkole „Czarodziejski Zamek” w Skórzewie,
11. Niepubliczne Przedszkole SKRZATY „Politechnika Przedszkolaka” w Skórzewie,
12. Przedszkole „Leśna Chatka Puchatka” w Zakrzewie,
13. Szkoła Podstawowa im. Kazimierza Nowaka w Dąbrówce.

Gmina Dopiewo zapewnia dla każdego dziecka w wieku przedszkolnym, zamieszkałego na terenie gminy, miejsce w przedszkolu. Przedszkola, obok tak oczywistych funkcji jak zapewnienie bezpieczeństwa i opieki, spełniają bardzo istotne zadania w procesie rozwoju dziecka. Każde przedszkole publiczne proponuje także nieodpłatnie zajęcia dodatkowe rozwijające umiejętności i zainteresowania dzieci.

Podobna sytuacja odnosi się do szkół podstawowych zlokalizowanych na terenie gminy. Szkoły te są w większości nowoczesnymi placówkami wyposażonymi w nowoczesne pomoce dydaktyczne z dobrze przygotowaną i wykształconą kadrą pedagogiczną.

Tabela 11 Liczba dzieci w przedszkolach i szkołach podstawowych zlokalizowanych na terenie gminy Dopiewo w latach 2023 - 2024.

LP.	Placówka	Liczba dzieci w 2023 r.	Liczba dzieci w 2024 r.	Różnica między 2023 r., a 2024 r.
1.	Przedszkola	2174	1042	-132
	Przedszkola publiczne prowadzone przez Gminę Dopiewo	734	724	-10
	Przedszkola publiczne prowadzone przez osoby fizyczne i inne podmioty oraz przedszkola niepubliczne	1440	1318	-122
2.	Szkoły	3946	4382	+436
	Szkoły publiczne prowadzone przez Gminę Dopiewo	3732	4162	+430
	Szkoła niepubliczna	214	220	+6

Źródło: Raporty o stanie gminy

II.8.2. Poziom wykształcenia mieszkańców

Jak podaje GUS, w porównaniu do całego województwa wielkopolskiego mieszkańcy gminy Dopiewo mają wyższy poziom wykształcenia. Wśród kobiet mieszkających w gminie Dopiewo największy odsetek ma wykształcenie wyższe (37,3%) oraz zasadnicze zawodowe (14,7%). Mężczyźni najczęściej mają wykształcenie wyższe (28,9%) oraz zasadnicze zawodowe (24,2%)².

II.9 Bezrobocie i rynek pracy

W ostatnich trzech latach liczba mieszkańców gminy Dopiewo zarejestrowanych jako bezrobotne wzrosła o 29%. W tym zauważalnie więcej jest kobiet zarejestrowanych w UP jako osoby bezrobotne.

Szacunkowa stopa bezrobocia nieznacznie przyrasta w ostatnich latach, ale mimo to pozostaje na około trzykrotnie niższym poziomie, niż średnia w województwie wielkopolskim oraz pięciokrotnie niższym w porównaniu ze stopą krajową.

² Więcej: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Dopiewo#edukacja-i-szkolnictwo

Tabela 12 Bezrobocie rejestrowane w gminie Dopiewo w l. 2022-2024

	2022	2023	2024
Ogółem, w tym:	115	142	147
kobiety	75	81	92
mężczyźni	40	61	55
Szacunkowa stopa bezrobocia:			
- w gminie Dopiewo	0,7%	0,8%	1%
- w woj. wielkopolskim	2,9%	3%	3%
- w Polsce	5,2%	5,1%	5,1%

Źródło: UP

Jak podaje GUS³, 4,0% aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Dopiewo pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 38,2% w przemyśle i budownictwie, a najwięcej, bo 40,8% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja). natomiast 0,8% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

II.10 Seniorzy

Z myślą o osobach starszych są prowadzone w gminie rozliczne działania, w tym:

- Funkcjonuje 8 klubów seniora, a w każdym z nich są oferowane m.in.: zajęcia ruchowe, zajęcia edukacyjne, treningi umysłu, gry towarzyskie, zajęcia rozwijające zainteresowania uczestników i rękodzieło;
- W ramach „Korpusu Wsparcia Seniorów” są dostarczane opaski bezpieczeństwa dla osób starszych powyżej 65 roku życia - mieszkańców Gminy Dopiewo, wraz z usługą całodobowej opieki na odległość. Celem programu jest zapewnienie możliwości bezpiecznego funkcjonowania seniorów w ich miejscu zamieszkania.
- Są organizowane Dopiewskie Dni Seniora;
- Jest dostęp do specjalistycznej usługi opiekuńczej fizjoterapii w miejscu zamieszkania osoby potrzebującej tego rodzaju wsparcia.

Centrum Usług Społecznych Dopiewie oferuje kompleksowe wsparcie seniorów w zakresie aktywizacji i integracji społecznej. Usługi te realizowane są zarówno w formie stacjonarnej, w Klubie

³ Więcej: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Dopiewo#rynek-pracy

Seniora w Konarzowie, jak i w formule mobilnej – poprzez Mobilne Kluby Seniora, działające obecnie w siedmiu lokalizacjach: Dopiewie, Trzcielinie, Więckowicach, Gołuskach, Zakrzewie, Dąbrowie oraz Skórzewie.

Dla seniorów powyżej 65. roku życia dostępny jest także Program Teleopieki, który umożliwia stały kontakt z personelem medycznym i opiekuńczym, wsparcie w sytuacjach nagłych oraz monitorowanie stanu zdrowia i bezpieczeństwa osób starszych w ich miejscu zamieszkania.

Ponadto seniorzy mogą korzystać z specjalistycznej usługi opiekuńczej fizjoterapii, realizowanej bezpośrednio w miejscu zamieszkania, co pozwala na utrzymanie sprawności fizycznej i samodzielności w codziennym życiu.

Działaniami aktywizującymi seniorów zajmuje się również Gminna Biblioteka Publiczna oraz Centrum Kultury, przy którym działa Klub Seniora „Promyk”. W ramach zajęć edu-art seniorzy mają możliwość uczestnictwa w bogatej ofercie zajęć dodatkowych, obejmującej m.in. gimnastykę, zajęcia z języków obcych, kursy komputerowe oraz inne formy rozwijania zainteresowań i kompetencji.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom seniorów, Gmina Dopiewo organizuje także Dopiewskie Dni Seniora, które stanowią ważną przestrzeń do integracji, wymiany doświadczeń, promocji aktywnego stylu życia oraz podnoszenia jakości życia osób starszych. Takie inicjatywy odpowiadają na rosnącą potrzebę społecznej aktywizacji seniorów, przeciwdziałania ich izolacji oraz wspierania ich zdrowia i dobrostanu psychofizycznego.

II.11 Osoby z niepełnosprawnością

Wśród form wsparcia osób z niepełnosprawnością w Gminie Dopiewo należy wskazać w szczególności na:

- **Program opieki wytechnieniowej** - program, finansowany z Funduszu Solidarnościowego w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej.

Usługi świadczone były w ramach pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej. Pomoc świadczona była nieodpłatnie, w wymiarze do 240 godzin rocznie dla jednej osoby (w I. 2022 i 2023) oraz 150 godzin rocznie w roku 2024.

- **Program Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej** - finansowany z Funduszu Solidarnościowego w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej. Celem Programu było zapewnienie dostępności do usług asystencji osobistej.

Tabela 13 Program opieki wytchnieniowej i Program Asystencji osobistej w gminie Dopiewo w I. 2022-2024

	2022	2023	2024
Program Opieki wytchnieniowej			
Łączna liczba wykorzystanych usług	2012	4 493,5	3750
Liczba osób objętych programem, w tym:	17	25	25
- osób sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie równoważne	15	20	20
- osób sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczoną niepełnosprawnością.	2	5	5
Program Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej			
Liczba osób objętych asystencją osobistą	9	10	9
Wykorzystana łącznie liczba godzin usług	2366,5	3 680	3420

Źródło: Raporty o stanie gminy

- Warsztaty Terapii Zajęciowej „Promyk” w Konarzewie są częścią Stowarzyszenia na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Promyk” z siedzibą w Komornikach. Placówka w Konarzewie, mieszcząca się przy ul. Poznańskiej 19, zapewnia wsparcie osobom z niepełnosprawnościami poprzez różnorodne zajęcia terapeutyczne i rehabilitacyjne. Obecnie z usług warsztatu korzysta 89 uczestników, co czyni go jednym z największych w powiecie poznańskim.

„Promyk” oferuje szeroki wachlarz zajęć, w tym:

- Pracownię ceramiczną
- Pracownię gospodarstwa domowego
- Pracownię komputerową
- Pracownię muzyczno-teatralną
- Pracownię ogrodniczo-bukieciarską
- Pracownię plastyczną
- Pracownię technik różnych
- Gabinet rehabilitacji
- Zajęcia na pływalni
- Gabinet psychologa

II.12 Bezpieczeństwo

O stan bezpieczeństwa powszechnego oraz porządku publicznego na terenie Gminy Dopiewo dbają w szczególności:

- Komisariat Policji w Dopiewie;
- Straż Gminna;
- 3 Ochotnicze Straże Pożarne: w Dopiewie, Palędziu i Zakrzewie.

II.13 Społeczność Lokalna

II.13.1. Organizowanie Społeczności Lokalnej

Ośrodek Pomocy Społecznej w Dopiewie już 2021r. uruchomił proces organizowania społeczności lokalnej (na początku głównie grupy kategoryjnej – seniorów), który kontynuowany był 2022r. i przez cały rok 2023. Wykorzystując komponenty OSL, takie jak: aktywizacji, integracja, partnerstwo, edukacja, a także inicjatywy oddolne, OPS stał się podmiotem więziotwórczym. Wszystkie prowadzone dotąd działania z zakresu OSL są inwestycją w spójność społeczną, polegającą na wzmacnianiu i wykorzystywaniu więziotwórczego potencjału społecznego mieszkańców Gminy Dopiewo. Po to aby lokalne społeczności stały się zintegrowanymi wspólnotami aktywnych obywateli. Opierając się na doświadczeniach oraz rekomendacjach z przeprowadzonych procesów badawczych, w ramach prowadzonych działań OSL realizowanych w roku 2024 szczególna uwaga poświęcona została wyłonieniu lokalnych liderów, budowaniu sieci kooperacji i współdziałaniu oraz zdolności mieszkańców do współpracy. Mobilizacja wspólnot bowiem jest szansą na ich rozwój i aktywizację, tworzenie postaw obywatelskiej aktywności i odpowiedzialności za wspólne dobro. W związku z przekształceniem Ośrodka Pomocy Społecznej w Centrum Usług Społecznych i na podstawie Ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych Zarządzeniem Nr 26/24 Dyrektora Centrum Usług Społecznych w Dopiewie z dnia 25 marca 2024r. został wprowadzony Plan Organizowania Społeczności Lokalnej. Zgodnie z założeniami ustawy o CUS, działania więziotwórcze związane z aktywizacją i rozwojem wspólnoty samorządowej stanowią istotny element uzupełniający w odniesieniu do usług społecznych świadczonych przez

CUS. A zatem, ważnym aspektem funkcjonowania CUS jest prowadzenie działań środowiskowych w ramach organizowania społeczności lokalnej (OSL). Organizowanie społeczności lokalnej jest sprawdzoną metodyką pracy środowiskowej, rozwijaną w Polsce już od około dwóch dekad. Strukturę Organizowania Społeczności lokalnej tworzą 4 komponenty określające ramy działania i są to: diagnoza, aktywizacja, integracja oraz edukacja. Wszelkie planowane działania OSL to konkretne wydarzenia, projekty, sytuacje edukacyjne, spotkania, badania lokalne itp., które tworzone są wokół tych komponentów.

Tabela 14 Organizowanie Społeczności Lokalnej w latach 2022 – 2024

	2022	2023	2024
	liczba wydarzeń		
Edukacja	6	4	7
Partnerstwo	5	5	2
Aktywizacja i Integracja	2	6	2
Inicjatywy oddolne	3	14	9
Diagnoza	3	3	2

Opracowanie własne

II.14 Jadłodzielnia

Gmina Dopiewo i Ośrodek Pomocy Społecznej w Dopiewie przystąpiły do programu ograniczania marnotrawstwa i strat żywności w Wielkopolsce na lata 2021 – 2025, w ramach którego na terenie Gminy powstała Dopiewska Jadłodzielnia.

Jadłodzielnia jest miejscem, w którym można podzielić się żywnością, ale także skorzystać z jedzenia zostawionego przez innych. Korzystający z Jadłodzielni przyczyniają się do niemarnowania żywności

Projekt współfinansowany przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego „Program ograniczania marnotrawstwa i strat żywności w Wielkopolsce na lata 2021 – 2025”.

III. Kanały komunikacji władz ze społecznością lokalną

Władze Gminy Dopiewo dbają o zapewnienie komunikacji z mieszkańcami poprzez:

1) czasopismo gminne Czas Dopiewa;

2) strony internetowe:

- dopiewo.pl - (główny portal informacyjny i zarejestrowany tytuł prasowy – znajdziemy w nim: aktualności, relacje, zaproszenia, ważne informacje, działalność, ważne dokumenty, ważne kontakty itp.),
- bip.dopiewo.pl - Biuletyn Informacji Publicznej - znajdziemy w nim: akty prawne, raporty, dokumenty, ogłoszenia, przetargi itp.; W 2023 r. strona została zmodernizowana, od tamtego momentu odwiedziło ją ponad 32 tys. zainteresowanych,
- dopiewo.konsultacjejst.pl - to portal przeznaczony do prowadzenia konsultacji społecznych, za jego pośrednictwem, znajdziemy również wszystkie niezbędne informacje aktualne i archiwalne związane z realizacją „Dopiewskiego Budżetu Obywatelskiego”,
- szlaki.dopiewo.pl – prezentacja szlaków i najciekawszych atrakcji turystycznych na szlakach,
- dopiewo.budzetyjst.pl – prezentacja aktualnej i archiwalnej struktury Budżetu Gminy Dopiewo,
- wz.dopiewo.pl – portal z rejestrem wszystkich wydanych decyzji o warunkach zabudowy
- portale społecznościowe i komunikatory telefoniczne;
- gminny system powiadomień SMS;
- Konsultacje społeczne stanowiące ważny element demokracji, który pozwala obywatelom zabierać głos w sprawach ich dotyczących. Dzięki nim mieszkańcy mogą wyrazić swoje opinie na temat planowanych inwestycji, zmian prawa czy działań władz.

IV. Część diagnostyczno-analityczna- obraz sytuacji i problemów społecznych w gminie na podstawie badań ankietowych mieszkańców

Tabela 15 Podsumowanie badania ankietowego dorosłych mieszkańców

OBRAZ PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W OPINII PEŁNOLETNICH MIESZKAŃCÓW	
1/ Najbardziej istotne problemy	
– Za najbardziej istotny problem lokalny mieszkańcy uznali problemy opiekuńczo-wychowawcze z dziećmi – tak wskazało łącznie 74% badanych (w tym dla 32% to problem bardzo istotny, a dla 42% raczej istotny). Na drugim miejscu znalazło się zaniedbanie rozwoju dzieci i młodzieży (w opinii łącznie 64%). – Natomiast za najmniej ważny problem w gminie mieszkańcy uznali bezdomność (łącznie 80%, w tym dla 39% jest raczej nieistotny, a dla 41% zdecydowanie nieistotny).	
2/ Uzależnienia	
– Mieszkańcy uznają za najbardziej rozpowszechnione w środowisku lokalnym uzależnienie od alkoholu – zdaniem 41% jest ono dość powszechne, a 21% bardzo powszechne, co daje łącznie 62% badanych. – Mieszkańcy w zdecydowanej większości nie zauważają za to w swoim otoczeniu problemu uzależnienia od dopalaczy (zdaniem 41% występuje rzadko, a 30% bardzo rzadko, co daje w sumie 71%), jak również uzależnienia od narkotyków (zdaniem 48% występuje rzadko, a 18% bardzo rzadko, co daje w sumie 66%). – Respondenci w przeważającej większości dostrzegają potrzebę realizowania działań profilaktycznych na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom (87%). – Wśród najbardziej potrzebne działań profilaktycznych przeciwko uzależnieniom mieszkańcy wskazują w największej mierze: wsparcie psychologiczne dla rodziny (31% odpowiedzi) i warsztaty profilaktyczne dla uczniów (30%).	
3/ Sytuacja osobista	
Mieszkańcy bardzo wysoko oceniają swoją sytuację: – materialną (zdaniem 41% jest dobra, 36% bardzo dobra, co daje łącznie 77%), – mieszkaniową (zdaniem 49% jest dobra, 40% bardzo dobra, co daje łącznie 89%).	
4/ Poczucie bezpieczeństwa i relacje sąsiedzkie	
– Większość (68%) mieszkańców deklaruje, że czuje się bezpiecznie na terenie gminy. – Mieszkańcy wysoko oceniają relacje z sąsiadami – dla 46% są one bardzo dobre, a 43% poprawne. Tylko 1% wskazało na istnienie konfliktu sąsiedzkiego, a pozostałe 10% na brak relacji.	
5/ Przemoc domowa	
– Ponad połowa (52%) badanych podaje, że nie zna nikogo, kto doznaje przemocy domowej. - Natomiast ponad 1/3 (33%) stwierdza, że nie jest pewna, a pozostałe 15% zna takie osoby osobiście lub ze słyszenia. – Większość (58%) ankietowanych przyznało, że nie zna miejsc, w których może uzyskać pomoc ofiara przemocy.	
6/ Kultura i działania społeczne	
– Większość (68%) mieszkańców deklaruje, że brała udział w wydarzeniach kulturalno-integracyjnych organizowanych na terenie gminy w ciągu ostatniego roku.	

– Ta część mieszkańców (32%), którzy nie uczestniczyli w wydarzeniach kulturalno--integracyjnych na terenie gminy najczęściej uzasadnia to brakiem czasu wolnego (39% odpowiedzi) i brakiem zainteresowania taką ofertą (35%).
7/ Usługi społeczne – Największa część badanych (42%) ocenia jako przeciętną jakość współpracy w zakresie rozwiązywania problemów społecznych pomiędzy władzami samorządowymi a organizacjami pozarządowymi i kościelnymi. Natomiast łącznie 18% wypowiada się na ten temat pozytywnie, 13% źle, a pozostałe 27% nie ma zdania. – Zdaniem ponad połowy badanych (59%) większość potrzeb w sektorze życia społecznego w gminie jest zaspokajana. – Wśród usług społecznych, które wymagają większej uwagi władz gminnych, największą uwagę mieszkańców zwracają: ochrona zdrowia (60% odpowiedzi) oraz rekreacja i wypoczynek (48%).
8/ Ocena sytuacji seniorów – Blisko połowa (49%) ankietowanych nie ma zdania na temat sytuacji seniorów w gminie Dopiewo. Zdaniem 40% ta sytuacja jest dobra, a pozostałych 11% zła. – Mieszkańcy w zdecydowanej większości (76%) oceniają dobrze lokalną ofertę działań dla seniorów.
9/ Sytuacja osób z niepełnosprawnością – Zdaniem ponad połowy (58%) badanych osoby z niepełnosprawnością są akceptowane w społeczności gminy, a 36% nie wie, czy tak jest. Pozostałe 6% wskazuje na brak akceptacji społecznej. – Ponad połowa (51%) badanych nie wie, czy osoby z niepełnosprawnością mogą znaleźć pracę na terenie gminy. Zdaniem łącznie 34% nie mogą, a pozostałe 15% uważają, że mogą znaleźć zatrudnienie.
10/ Służba zdrowia i zdrowie psychiczne – Największa grupa badanych (37%) jest zdania, że stan lokalnej służby zdrowia jest raczej zły. Dodając do tego głosy oceniające jako „bardzo zły”, daje to w sumie 47% mieszkańców niezadowolonych z jakości służby zdrowia w gminie. Natomiast łącznie 36% badanych ocenia ją pozytywnie, a pozostałe 17% nie ma zdania na ten temat. – Ankietowani w przeważającej mierze (78%) znają osoby wymagające wsparcia psychicznego. – Zdaniem łącznie 82% respondentów jest potrzeba zajmowania się tematem zdrowia psychicznego w gminie przy większym wsparciu władz lokalnych (w tym 47% popiera ten postulat zdecydowanie, a 35% raczej się zgadza). – Największa grupa badanych (37%) ocenia swoją kondycję psychiczną raczej źle. Dodając do tego głosy oceniające jako „bardzo zły”, daje to w sumie 47% mieszkańców niezadowolonych ze swojego zdrowia psychicznego. Natomiast łącznie 36% badanych ocenia go pozytywnie, a pozostałe 17% nie ma zdania na ten temat. – Blisko połowa badanych (48%) nie dostrzegła, aby pandemia Covid-19 wywarła wpływ na zachowanie dzieci. Takie oddziaływanie zauważyło łącznie 26% ankietowanych, a pozostałe 26% podała, że nie ma potomków.
OBRAZ PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W OPINII KADRY CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W DOPIEWIE
1/ Najbardziej istotne problemy

Wśród 17 wymienionych w pytaniu problemów społecznych, badana kadra CUS dostrzegła w największym stopniu, jako problem społeczności gminy Dopiewo, na równi: – problemy opiekuńczo-wychowawcze (36% ocenia je jako bardzo istotne, a 41% jako raczej istotne, co daje łącznie 77% badanych), – przemoc domową (36% ocenia je jako bardzo istotne, a 41% jako raczej istotne, co daje łącznie 77% badanych).
2/ Ocena funkcjonowania systemu pomocy społecznej Badani wysoce pozytywnie wypowiadają się na temat systemu pomocy społecznej w gminie: zdanem łącznie 82% badanych system pomocy społecznej pomaga w zapobieganiu trudnym sytuacjom życiowym, – łącznie 73% badanych ocenia, że władze gminy Dopiewo są dobrze poinformowane o potrzebach pomocy społecznej, – ponad połowa (59%) ankietowanych pracowników ocenia dobrze jakość współpracy i komunikacji władz gminy z CUS.
3/ Działania profilaktyczne – Badani niemal jednogłośnie oceniają, że istnieje potrzeba realizacji działań profilaktycznych na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom według pracowników CUS (95%). – Za najbardziej potrzebne działania na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom badana kadra uznała zdecydowanie pomoc psychologiczną dla rodzin (62% odpowiedzi).
4/ Usługi społeczne – Zdaniem 71% ankietowanych potrzeby w sektorze życia społecznego w gminie Dopiewo są zaspokajane. – Zdaniem kadry CUS, Gmina powinna w wyższym stopniu zadbać o służbę zdrowia (62% odpowiedzi) i profilaktykę uzależnień (52%).
OBRAZ PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W OPINII UCZNIÓW DOPIEWSKICH SZKÓŁ
1/ Relacje z otoczeniem Uczniowie zdecydowanie najlepiej cenią sobie relacje z rodzicami – łącznie 91% ocenia je pozytywnie. Na drugim miejscu znalazły się relacje z kolegami i koleżankami – pozytywnie ocenia je w sumie 84%, a w przypadku relacji z nauczycielami dobrze wypowiada się łącznie 62%.
2/ Przemoc szkolna – Największa grupa (44%) uczniów deklaruje, że nigdy nie doznała przemocy w szkole. Oznacza to, że ponad połowa (łącznie 56%) ma takie doświadczenia. – Ponad połowa (58%) badanych uczniów przyznała, że doznaje agresji werbalnej ze strony innych uczniów.
3/ Przemoc domowa Uczniowie w przeważającej większości (89%) twierdzą, że nie doświadczają przemocy domowej.
4/ Spożywanie alkoholu – Niemal połowa (48%) ankietowanych uczniów uważa, że ich rówieśnicy sięgają po alkohol. Zaprzecza temu 29%, a pozostałe 23% nie wie, czy tak się dzieje. Ankietowani uczniowie uważają w większości (62%), że uczniowie sięgają po alkohol, aby zaimponować innym.

– Na pytanie skierowane bezpośrednio do ankietowanych uczniów o to, czy sami spożywają alkohol, niemal jednogłośnie zaprzeczyli (92%). – Uczniowie przyznają, że najczęściej spożywają alkohol, bo lubią jego smak (30% odpowiedzi) oraz dla towarzystwa (30%). Warto też zauważyć i ocenić pozytywnie, że żaden z badanych uczniów nie zaznaczył odpowiedzi „pod wpływem znajomych” i „by złagodzić stres”.
5/ Palenie papierosów - W opinii 68% badanych inni uczniowie palą papierosy. - Sami ankietowani uczniowie niemal jednogłośnie nie przyznają się do palenia papierosów (90%).
6/ Substancje odurzające – Zdaniem 24% badanych uczniów inne osoby w ich wieku mają kontakt z substancjami odurzającymi, 29% zaprzecza, a pozostałe 47% nie wie o tym. – Do zażycia narkotyków lub dopalaczy przynajmniej raz w życiu przyznało się 4% ankietowanych uczniów. – Przeważająca większość uczniów (72%) nie wie, czy łatwo jest nabyć środki odurzające w lokalnym środowisku. W opinii 15% jest to łatwe zadanie, a 13% trudne, co daje łącznie 28% ankietowanych uczniów i może wskazywać na faktyczny odsetek, który podejmował próby zdobycia takich środków.
7/ Uzależnienia behawioralne – Uczniowie uznali, że najbardziej rozpowszechnione są w ich środowisku: uzależnienie od Internetu (88%) i uzależnienie od smartfona (86%). – Uczniowie dopiewskich szkół wykazują postawę bezpiecznego korzystania z komputera i Internetu. Największa grupa uczniów (25%) ocenia, że spędza codziennie do 4 godzin przed komputerem w celach innych, niż nauka. Niewiele mniej, bo 24% poświęca tej czynności mniej, bowiem do 2 godzin dziennie. Jest też grupa 19% ankietowanych uczniów, którzy deklarują, że wcale nie używają komputera. – Ponad połowa ankietowanych uczniów (55%) deklaruje, że w razie tygodniowego braku dostępu do Internetu czułaby się raczej normalnie, chociaż trochę by im go brakowało. Natomiast 25% czułaby się w takiej sytuacji normalnie i bez żadnego problemu. Dla łącznie 20% uczniów byłoby to jednak doświadczenie trudne do zniesienia. – Korzystanie ze smartfona jest bardziej popularne od komputera. Tylko 1 % badanych uczniów przyznało, że nie korzysta z telefonu w ogóle. Największa część badanych uczniów (36%) podaje, że korzysta z telefonu komórkowego od 2 do 3 godzin dziennie, a łącznie 44% deklaruje, że używa go od 4 godzin wzwyż. – Uczniowie w większości (80%) podali, że nigdy nie brali udziału w grach hazardowych. Takie doświadczenia ma pozostałe 20% respondentów, w tym 8% kilkakrotnie, 6% raz, a 6% od 10 razy wzwyż.
8/ Cyberprzemoc Uczniowie doznają przemocy internetowej, chociaż w różnym stopniu. Zdaniem uczniów najbardziej rozpowszechnione w ich środowisku są: – hejt (otrzymywanie złśliwych komentarzy) – łącznie ponad połowa (55%) respondentów przyznała, że zetknęła się z nim osobiście lub w swoim otoczeniu. – otrzymywanie wiadomości z przewiskami i obelgami – łącznie 52% uczniów podała, że zetknęła się z tym zachowaniem z nim osobiście lub w swoim otoczeniu.
9/ Napoje energetyczne

- Przeważająca większość uczniów nie uważa napojów energetycznych za zdrowe (89%).
- Do spożywania napojów energetycznych przyznało się 22% uczniów.
- Ponad połowa tych uczniów, którzy przyznali, że sięgają po napoje energetyczne, robi tak raz w miesiącu (54%).

IV.1 Część analityczna – Analiza SWOT

Tabela 16 Analiza SWOT w zakresie polityki społecznej

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• Aktywna postawa władz gminy - działania na rzecz społeczności lokalnej, • Wiele kanałów komunikacji władz gminy z mieszkańcami, • Wykształcona, doświadczona i podnosząca swoje kwalifikacje kadra CUS, UG, GBPiCK, GOSiR, oświaty, • Położenie gminy w sąsiedztwie dużego ośrodka miejskiego, • Walory przyrodnicze, • Rosnąca liczba mieszkańców, • Przewaga mieszkańców w wieku produkcyjnym, • Dostęp mieszkańców do podstawowej opieki zdrowotnej, • Wsparcie ze strony asystenta osoby niepełnosprawnej, • Prowadzenie działań profilaktycznych wśród dzieci, młodzieży, rodziców i nauczycieli, • Malejąca liczba interwencji Policji związanych z przypadkami używania alkoholu lub narkotyków (spadek o 22%). Zmniejszyła się również (o 10%) liczba odnotowanych przypadków prowadzenia pojazdów mechanicznych pod wpływem alkoholu lub narkotyków. • Działalność Klubów Seniora, • Współpraca z NGO – realizowanie powierzonych zadań publicznych, • Realizacja projektów w ramach Dopiewskiego Budżetu Obywatelskiego, • Dostęp do infrastruktury sportowej (boiska, hala sportowa, itp.), • Bogata oferta kulturalna i rekreacyjna, • Niskie bezrobocie	• Od lat najczęstszym powodem udzielania pomocy społecznej w gminie jest długotrwała lub ciężka choroba • Wzrost liczby wszczętych procedur Niebieskie Karty (o 29%) • Wzrost 20% liczba osób i o 26% liczba rodzin, którym przyznano decyzję świadczenia z pomocy społecznej. Wzrosła również łączna kwota przyznanych w roku świadczeń – o 92%. • Występowanie zjawiska ubóstwa, przemocy domowej i dziedzicznej biedy, • Łatwy dostęp do środków uzależniających (zwłaszcza alkoholu), • Zagrożenie ze strony uzależnień behawioralnych • Bariery architektoniczne i społeczne uniemożliwiają osobom niepełnosprawnym pełen udział w życiu społecznym, • Brak w zasobach Gminy mieszkań socjalnych, treningowych i wspomaganych , • Wzrost liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych działających na terenie gminy Dopiewo (wzrost o 9,85%). • Powolny wzrost bezrobocia.

• Dobrze rozwinięty system świadczenia usług społecznych na terenie gminy. • Wysoka dostępność usług społecznych dla mieszkańców. • Zaangażowanie lokalnych instytucji i organizacji w realizację działań społecznych. • Doświadczenie w realizacji projektów z zakresu usług społecznych.	
• SZANSE	• ZAGROŻENIA
• Promocja i rozwój gospodarczy gminy, • Rozwój infrastruktury oświatowej oraz sportowo-rekreacyjnej, • Likwidowanie barier w przestrzeni publicznej (cyfrowych, architektonicznych i informacyjnych), • Doskonalenie zawodowe kadr CUS, UG, oświaty, JST • Wykorzystanie potencjału trzeciego sektora – zlecanie i powierzanie zadań publicznych, • Wspieranie akcji charytatywnych, pomocy sąsiedzkiej i innych inicjatyw mieszkańców z myślą o pomocy osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym, • Tworzenie grup wsparcia dla dzieci, młodzieży i dorosłych, • Promowanie idei rodzicielstwa zastępczego, • Tworzenie i wdrażanie programów pomocowych i profilaktycznych, przeciwko przemocy domowej i uzależnieniom, • Napływ nowych, młodych mieszkańców, • Możliwość pozyskania środków ze źródeł zewnętrznych, • Rozwój i poszerzanie oferty usług społecznych odpowiadających na zmieniające się potrzeby mieszkańców. • Zwiększanie dostępności usług społecznych poprzez wykorzystanie nowych form i narzędzi wsparcia. • Wzrost świadomości społecznej w zakresie znaczenia usług społecznych i integracji lokalnej	• Starzenie się społeczeństwa, • Choroby cywilizacyjne, • Dziedziczenia biedy i bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, • Rozbudowany system pomocy społecznej sprzyjający utrwalaniu się pasywnych postaw życiowych, • Obciążanie pracowników socjalnych nowymi zadaniami, • Niewydolność systemu ochrony zdrowia; • Postępująca inflacja, stwarzająca zagrożenie dla domowego budżetu rodzin, • Następstwa epidemii COVID-19 w wielu obszarach życia społeczno-gospodarczego, • Niepewna sytuacja międzynarodowa w sąsiedztwie granic Polski, • Konkurencja ze strony innych samorządów o środki finansowe na politykę społeczną

Opracowanie własne

V. Część strategiczna

V.1 Misja i wizja w zakresie polityki społecznej

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy, sformułowano następującą wizję oraz misję władz Gminy Dopiewo w zakresie prowadzenia polityki społecznej na lata 2026-2030:

Wizja: Gmina Dopiewo to komfortowe i otwarte miejsce do życia, w którym każdy mieszkaniec ma poczucie bezpieczeństwa, wsparcia i przynależności. To społeczność aktywna, solidarna i zintegrowana, sprzyjająca rozwojowi inicjatyw lokalnych, równości szans i wysokiej jakości życia rodzin, seniorów, dzieci, młodzieży oraz osób wymagających szczególnej pomocy.

Misja: Misją Gminy Dopiewo jest tworzenie warunków do pełnej integracji społecznej wszystkich mieszkańców poprzez wspieranie rodzin, rozwój usług społecznych, wzmacnianie aktywności obywatelskiej i partnerskiej współpracy instytucji, organizacji pozarządowych oraz mieszkańców. Dążymy do budowania wspólnoty opartej na empatii, zaufaniu i współodpowiedzialności za dobro wspólne.

Realizacji tak pojmowanej wizji i misji służy siatka pięciu celów działania o wymiarze strategicznym:

CEL STRATEGICZNY I: Sprawny system wsparcia rodziny oraz rozwoju dzieci i młodzieży.

CEL STRATEGICZNY II: Integracja społeczna i zawodowa oraz przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu mieszkańców

CEL STRATEGICZNY III: Wsparcie dla osób starszych, z niepełnosprawnością oraz ich opiekunów.

CEL STRATEGICZNY IV: Aktywna i zintegrowana społeczność lokalna oraz rozwój kapitału społecznego

CEL STRATEGICZNY V: Zintegrowane społeczeństwo gminy.

W następnym rozdziale ujęto w formie tabelarycznej wszystkie wskazane cele strategiczne oraz przypisane do nich precyzujące je cele operacyjne, główne kierunki działania, podmioty realizujące, wskaźniki realizacji oraz główne źródła finansowania.

V.2 Cele strategiczne i operacyjne

Tabela 17 Cele strategiczne i operacyjne na lata 2026-2030

CEL STRATEGICZNY I: Sprawny system wsparcia dla rodziny oraz rozwoju dzieci i młodzieży				
Cele operacyjne	Kierunki działań	Realizatorzy	Wskaźniki realizacji	Źródła finansowania
I 1. Efektywny system wspierania rozwoju dzieci i młodzieży	Rozwijanie oferty alternatywnych form spędzania czasu wolnego (zajęcia sportowo-ruchowe, artystyczne, kolonie i półkolonie)	Placówki oświatowe, UG, CUS, NGO, GOSiR, GBPiCK	- liczba zorganizowanych zajęć - liczba uczestników	Środki własne i zewnętrzne
	Organizacja czasu wolnego w ramach placówek wsparcia dziennego i Klubów Rodzinnych	Placówki oświatowe, UG, CUS, NGO, GOSiR, GBPiCK	- liczba placówek wsparcia dziennego i świetlic - liczba dzieci uczestniczących w zajęciach	Środki własne i zewnętrzne
	Współpraca CUS z placówkami oświaty w celu realizacji programów profilaktycznych i wspierających oraz diagnozy potrzeb uczniów	Placówki oświatowe, CUS, NGO	- liczba zankietowanych uczniów	Środki własne i zewnętrzne
	Praca z uczniem uzdolnionym w ramach zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań, promowanie udziału w konkursach i olimpiadach	Placówki oświatowe, UG, CUS, NGO, GOSiR, GBPiCK	- liczba godzin zajęć pozalekcyjnych - liczba uczniów biorących udział w zajęciach pozalekcyjnych	Środki własne i zewnętrzne
	Organizacja zajęć wyrównawczych	Placówki oświatowe,	- liczba godzin zajęć wyrównawczych - liczba uczniów biorących udział w zajęciach wyrównawczych	Środki własne i zewnętrzne

	Wyrównywanie szans edukacyjnych przez pomoc materialną dla młodzieży szkolnej (stypendia, dofinansowanie udziału w ofercie kulturalnej oraz wycieczek dydaktycznych)	CUS, placówki oświatowe, UG, GKRPA, NGO	- liczba uczniów, którym przyznano pomoc materialną	Środki własne i zewnętrzne
I 2. Wsparcie rodzin w wychodzeniu z trudności opiekuńczo-wychowawczych	Warsztaty kompetencji rodzicielskich i specjalistyczne poradnictwo (psychologiczne, prawne, logopedyczne, socjalne i rodzinne)	CUS, UG, Placówki oświatowe, GKRPA	- liczba rodzin objętych poradnictwem - liczba godzin poradnictwa	Środki własne i zewnętrzne
	Zabezpieczenie zatrudnienia asystenta rodziny	CUS, UG	- liczba asystentów udzielających wsparcia - liczba osób/rodzin korzystających z wsparcia asystenta rodziny	Środki własne i zewnętrzne
	Realizacja usług społecznych w zakresie poradnictwa psychologicznego, psychiatrycznego, terapeutycznego	CUS	-liczba osób korzystających z wsparcia	Środki własne i zewnętrzne
	Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom pozbawionym częściowo bądź całkowicie opieki rodziców, z zachowaniem priorytetu rodzinnej pieczy zastępczej	CUS	- liczba dzieci skierowanych do pieczy zastępczej - liczba rodzin zastępczych - wysokość środków wydatkowanych na utrzymanie dzieci w pieczy zastępczej	Środki własne i zewnętrzne
I 3. Zapobieganie występowaniu zjawiska przemoc	Zapobieganie występowaniu i eskalacji przemocy domowej poprzez prowadzenie działań	CUS, GKRPA, Zespół Interdyscyplinarny, placówki oświaty,	-liczba materiałów informacyjnych; -liczba zakupionych publikacji;	Środki własne i zewnętrzne

domowej w gminie oraz zwiększenie efektywności pomocy osobom uwięzonym w przemoc domową.	profilaktyczno-edukacyjnych oraz poprzez ograniczanie dysfunkcji życia społecznego mogącego oddziaływać na występowanie przemocy domowej	placówki opiekuńczo-wychowawcze, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne, Policja, organizacje pozarządowe	-liczba opublikowanych informacji; -liczba podmiotów i partnerów społecznych zaangażowanych w działania profilaktyczne, -liczba kampanii -liczba działań profilaktycznych i edukacyjno-informacyjnych, -szacunkowa liczba osób objętych działaniami	
	Zapewnienie efektywnego mechanizmu pomocy osobom doznającym przemocy domowej	CUS, Zespół Interdyscyplinarny, Policja, organizacje pozarządowe,	-liczba przygotowanych i udostępnionych materiałów informacyjnych; -liczba opublikowanych postów -liczba interwencji; -liczba osób, którym udzielono pomocy; -liczba osób umieszczonych w Ośrodku Interwencji Kryzysowej; -liczba dzieci, którym zapewniono ochronę na podstawie art. 12a. -liczba wizyt w środowisku; - liczba osób objętych monitoringiem	Środki własne i zewnętrzne

			Liczba utworzonych grup wsparcia/psychoedukacyjnych	
	Zwiększenie skuteczności oddziaływania na osoby stosujące przemoc domową	CUS, GKPR, Zespół Interdyscyplinarny, Policja, organizacje pozarządowe, PCPR	-liczba wydanych nakazów i zakazów wobec osób stosujących przemoc, -liczba wszczętych i zakończonych procedur Niebieskie Karty liczba osób, wobec których podjęto działania monitorujące po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”, -liczba wniosków skierowanych do sądu ws. obowiązku leczenia odwykowego, - liczba złożonych zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, - liczba osób skierowanych/ uczestniczących/ kończących udział w programach, -liczba złożonych zawiadomień ws. wykroczenia z art. 66c KW.	Środki własne i zewnętrzne
	Wzmocnienie modelu interdyscyplinarnej współpracy lokalnych podmiotów na rzecz efektywnego przeciwdziałania	CUS, Zespół Interdyscyplinarny, ROPS, GKPR, placówki oświaty, placówki	-liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego, -liczba powołanych grup d-p,	Środki własne i zewnętrzne

	negatywnym zjawiskom społecznym, w tym przemocy domowej	opiekuńczo-wychowawcze, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne, Policja, organizacje pozarządowe.	-liczba rodzin objęta pomocą Zespołu i grup d-p; -liczba projektów zrealizowanych z udziałem partnerów społecznych w zakresie pomocy osobom uwikłanym w zjawisko przemocy domowej. -liczba i rodzaj instytucji współpracujących w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej -liczba powołanych grup eksperckich	
CEL STRATEGICZNY II: Integracja społeczna i zawodowa oraz przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu mieszkańców .				
Cele operacyjne	Kierunki działań	Realizatorzy	Wskaźniki realizacji	Źródła finansowania
II 1. Integracja zawodowa osób bezrobotnych, zapobieganie zjawisku bezrobocia i eliminowanie jego negatywnych skutków dla życia rodzinnego oraz społecznego	Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych, gotowych do podjęcia pracy, w tym szczególności przez kursy, szkolenia, poradnictwo i upowszechnianie ofert pracy	PUP, CUS, PES, UG	-liczba form aktywizacji zawodowej (w tym CIS) -liczba zaktywizowanych zawodowo bezrobotnych	Środki własne i zewnętrzne
	Realizacja projektów służących aktywizacji osób bezrobotnych, w tym finansowanych ze środków zewnętrznych	PUP, UG	- liczba zrealizowanych projektów - liczba uczestników	Środki własne i zewnętrzne

	Pomoc materialna osobom i rodzinom dotkniętym długotrwałym bezrobociem	CUS	-liczba osób i rodzin korzystających ze wsparcia materialnego	Środki własne i zewnętrzne
	Rozwijanie warunków korzystnych do tworzenia nowych miejsc pracy i podmiotów ekonomii społecznej oraz przyciągnięcia zewnętrznych inwestorów	PUP, UG, przedsiębiorcy, NGO, CUS	- liczba PES	Środki własne i zewnętrzne
	Prowadzenie pracy socjalnej na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w oparciu o zawieranie i realizowanie kontraktów socjalnych	CUS	- liczba kontraktów socjalnych	Środki własne i zewnętrzne
II 2. Integracja społeczna osób o niskim statusie materialnym i eliminowanie negatywnych skutków ubóstwa dla życia rodzinnego oraz społecznego	Prowadzenie pracy socjalnej z osobami i rodzinami w trudnej sytuacji materialno-bytowej	CUS	-liczba rodzin/osób objętych pracą socjalną,	Środki własne i zewnętrzne
	Promowanie akcji charytatywnych oraz pomocy sąsiedzkiej na rzecz wsparcia osób ubogich	CUS, UG, NGO, sołectwa, jednostki samorządowe	-liczba akcji i wydarzeń charytatywnych -liczba beneficjentów akcji i wydarzeń	Środki własne i zewnętrzne
	Pomoc finansowa i rzeczowa oraz poradnictwo specjalistyczne dla osób i rodzin w trudnej sytuacji materialno- bytowej	CUS, CARITAS	-liczba rodzin/osób korzystających z systemu pomocy społecznej z powodu ubóstwa -liczba osób korzystających ze wsparcia w ramach Programu na Pomoc Żywnościową	Środki własne i zewnętrzne
II 3. Zredukowanie zdrowotnych i społecznych	Skuteczna profilaktyka i edukacja w zakresie identyfikowania zagrożeń oraz czynników chroniących przed	CUS, placówki oświatowe, NGO, GKRPA,	-liczba programów, akcji, kampanii i innych wydarzeń.	Środki własne i zewnętrzne

następstw używania alkoholu, substancji odurzających oraz problemu uzależnień behawioralnych na terenie gminy Dopiewo w drodze skoordynowanych działań profilaktyczno-informacyjnych, pomocowych oraz terapeutyczno-rehabilitacyjnych.	uzależnieniami, adresowana do wszystkich grup wiekowych		liczba wycieczek, mitingów, pikników, festynów i innych wydarzeń -liczba godzin zajęć pozalekcyjnych -liczba/nakład zakupionych pomocy dydaktycznych, sprzętu i wyposażenia; -liczba szkoleń	
	Wdrożenie / budowanie relacyjnej profilaktyki społecznej , której celem jest budowanie odporność społecznej poprzez autentyczne relacje, zaufanie i poczucie sensu życia w lokalnej wspólnocie.	CUS, placówki oświatowe , GOSiR, GBPiCK, NGO, jednostki pomocnicze, parafie	-wdrożony program w CUS -liczba kręgów wsparcia (młodzież–rodzic–mentor–nauczyciel) -liczba grup wsparcia dla rodziców i dzieci / młodzieży	Środki własne i zewnętrzne
	Udzielanie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych	CUS, GKRPA, placówki służby zdrowia,	-liczba rozmów interwencyjno-motywujących -liczba osób podejmujących leczenie odwykowe, -liczba wydanych skierowań na badanie specjalistyczne, -liczba złożonych do sądu wniosków o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego. -liczba udzielonych konsultacji	Środki własne i zewnętrzne
	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy psychospołecznej i	UG, CUS, NGO	-liczba udzielonych konsultacji i porad	Środki własne i zewnętrzne

	prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową		-wysokość środków przeznaczonych na pomoc rzeczową i finansową; -liczba zorganizowanych form wypoczynku dla dzieci z rodzin problemowych -liczba uczestniczących dzieci -liczba powołanych Klubów Rodzinnych	
	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych	CUS, UG, GKRPA	-liczba programów i innych działań na rzecz mieszkańców gminy służących rozwiązywaniu problemów społecznych.	Środki własne i zewnętrzne
	Realizowania zadań ustawowych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	UG, CUS, GKRPA	-liczba przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży alkoholu, -liczba postanowień ws. lokalizacji ww. punktów -liczba interwencji (art.13 ¹)	Środki własne i zewnętrzne
CEL STRATEGICZNY III: Wspieranie rozwoju aktywności i integracji społecznej seniorów, osób z niepełnosprawnością oraz ich opiekunów z uwzględnieniem działań włączających do społeczności lokalnej				
Cele operacyjne	Kierunki działań	Realizatorzy	Wskaźniki realizacji	Źródła finansowania
III 1. Pomoc dla osób starszych, z niepełnosprawnością oraz ich opiekunów	Świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osobom niepełnosprawnym i samotnym, które ze względu na wiek, chorobę	CUS, UG, PES	-liczba zrealizowanych godzin usług opiekuńczych -liczba osób objętych usługami opiekuńczymi w miejscu zamieszkania	Środki własne i zewnętrzne

w codziennym funkcjonowaniu	lub inne dysfunkcje wymagają pomocy		-liczba osób korzystających ze systemu teleopieki -liczba utworzonych kręgów wsparcia -liczba grup wsparcia	
	Świadczenie pomocy materialnej, w tym w ramach systemu pomocy społecznej i innych przysługujących uprawnień (np. PFRON, świadczenie wspierające).	CUS, UG	-liczba osób objętych wsparciem	Budżet państwa
	Rozwój usług wspierających opiekunów faktycznych, w tym poradnictwo, szkolenia, opieka wytchnieniowa i grupy wsparcia	CUS, UG	-liczba opiekunów objętych usługami	Środki własne i zewnętrzne
	Realizacja programu Asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością	CUS, UG	-liczba osób objęta asystencją osobistą -liczba asystentów	Budżet państwa
	Promowanie i organizowanie wolontariatu na rzecz seniorów i osób z niepełnosprawnością.	CUS, UG, szkoły podstawowe	-liczba wolontariuszy -liczba osób objętych wsparciem wolontariusza	Środki zewnętrzne i własne
III.2 zwiększeniu samodzielności seniorów, poprawie jakości ich życia oraz wzmocnieniu integracji społecznej w gminie Dopiewo poprzez utworzenie „Wielkopolskiego Telecentrum Opieki”	„Wielkopolskie Telecentrum Opieki”, realizowanego przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej. Program ma na celu rozwój nowoczesnych form wsparcia osób starszych w regionie, poprzez wykorzystanie technologii teleinformatycznych oraz usług zdalnych.	CUS, UG, ROPS	-liczba osób objętych wsparciem telecentrum -liczba osób korzystających ze wsparcia koordynatora ds. seniorów	Środki zewnętrzne i własne

	W ramach programu w Dopiewie zostanie uruchomione Centrum Wsparcia Seniora, które będzie oferować: • pomoc i konsultacje dla seniorów, • dostęp do informacji o usługach społecznych i programach lokalnych, inicjatywy edukacyjne i aktywizacyjne dla osób starszych.			
III.3	Usługi społeczne – mobilny fizjoterapeuta	CUS, UG		
III.4 Wspieranie rozwoju aktywności i integracji społecznej seniorów	Wspieranie i tworzenie miejsc przyjaznych seniorom, w których prowadzone będą różnorodne aktywności.	CUS, UG, GBPiCK, GOSiR, NGO		
	Organizacja zajęć edukacyjnych, mających na celu rozwijanie kompetencji i umiejętności seniorów oraz zajęć rekreacyjno-sportowych i kulturalnych o charakterze integrującym	CUS, UG, GBPiCK, GOSiR, NGO		
	Promowanie pozytywnego wizerunku osoby starszej w społeczności lokalnej	CUS, UG, GBPiCK, GOSiR, NGO		
	Działania z zakresu animacji i integracji międzypokoleniowej, w tym m.in. realizacja wspólnych	CUS, UG, GBPiCK, GOSiR, NGO		

	projektów we współpracy z placówkami oświatowymi i instytucjami kultury.			
III 5. Wsparcie działań sprzyjających solidarności międzypokoleniowej oraz integracji osób z niepełnosprawnościami i aktywizacji społecznej	Zwiększenie dostępności oraz podniesienie jakości usług społecznych w sferze sportu, rekreacji i kultury, w tym likwidacja barier architektonicznych w miejscach użyteczności publicznej	UG, GBPiCK, placówki oświatowe, GBP	- liczba zlikwidowanych barier - rodzaj przeprowadzonych działań	Środki własne i zewnętrzne
	Wzbogacanie oferty spędzania czasu wolnego (w tym wspólne wydarzenia integracyjne, wycieczki, uroczystości)	Placówki Oświatowe, GBPiCK, UG, GKRPA	- liczba wydarzeń - liczba osób uczestniczących w wydarzeniach	Środki własne i zewnętrzne
	Zapewnienie warunków i rozwijanie oferty Klubów Seniora	UG, CUS, NGO	- liczba klubów seniora - liczba uczestników zajęć klubu seniora	Środki własne i zewnętrzne
CEL STRATEGICZNY IV: Aktywna i zintegrowana społeczność lokalna oraz rozwój kapitału społecznego.				
Cele operacyjne	Kierunki działań	Realizatorzy	Wskaźniki realizacji	Źródła finansowania
IV 1. Wzmocnienie potencjału personelu instytucji pomocy społecznej	Zabezpieczenie przed wypaleniem zawodowym kadr	UG, CUS, Zespół Interdyscyplinarny, ROPS, GKRPA,	-liczba superwizji i innych form wsparcia, -liczba osób korzystających z ww. form wsparcia zawodowego,	Środki własne i zewnętrzne
	Zapewnienie dostępu do różnych form doskonalenia zawodowego dla kadr z zakresu profilaktyki i	UG, CUS	-liczba szkoleń -liczba innych form kształcenia	Środki własne i zewnętrzne

	przeciwdziałania problemom społecznym w gminie (m.in. GOPS, ZI, KRPA, NGO)		-liczba uczestników	
	Systematyczne doposażanie instytucji pomocy społecznej w nowych sprzęt (komputery, oprogramowanie, Internet)	UG, CUS	-liczba i wartość zakupionego sprzętu, oprogramowania -liczba użytkowników	Środki własne i zewnętrzne
IV 2. Stworzenie warunków sprzyjających postawom partycypacji społecznej mieszkańców gminy	Organizowanie i promowanie konsultacji społecznych w celu aktywizowania mieszkańców do udziału w rozwiązywanie problemów gminy.	UG, CUS	-liczba ogłoszonych i przeprowadzonych konsultacji społecznych oraz innych form partycypacji -liczba uczestników ww. działań	Środki własne i zewnętrzne
	Dalsze prowadzenie konsultacji społecznych „Dopiewski Budżet Obywatelski”	UG	-liczba edycji konkursu -liczba zgłoszonych projektów -liczba zrealizowanych projektów	Środki własne i zewnętrzne
IV. 3 rozwój postaw prospołecznych, aktywności i solidarności obywatelskiej, w tym tworzenie różnych form wsparcia instytucjonalnego	Wspieranie inicjatyw lokalnych mieszkańców Gminy	CUS i UG	- liczba zrealizowanych inicjatyw oddolnych - liczba powstałych grup inicjatywnych	Środki własne i zewnętrzne
	Wspieranie lokalnej aktywności mieszkańców, w szczególności działań wzmacniających dialog, tworzenie stowarzyszeń sąsiedzkich, kooperatyw, organizacji lokalnych wydarzeń międzypokoleniowy, promowanie różnorodności i włączenie	CUS, UG, GBPiCK, GOSiR, NGO	- liczba zrealizowanych lokalnych wydarzeń integracyjnych, - liczba edycji wydarzenia: Festiwal Aktywności Lokalnych - liczba powołania nowych podmiotów działalności społecznej – NGO, PES,	Środki własne i zewnętrzne

	społeczne, m.in. w formie inicjatywy oddolnej		- liczba podmiotów zaangażowanych w realizację wydarzeń lokalnych	
	Promocja i rozwój wolontariatu gminnego oraz sieciowanie i wsparcie działalności szkolnych kół wolontariatu	Szkoły podstawowe, CUS, UG, GBPiCK, GOSiR, NGO	- liczba współpracujących szkolnych kół wolontariatu - liczba wydarzeń wspólnie zrealizowanych - liczba zaangażowanych wolontariuszy - liczba osób/podmiotów korzystających ze wsparcia wolontariuszy - liczba edycji Dnia Wolontariusza	Środki własne i zewnętrzne
	Rozwój różnych form współpracy międzysektorowej, kooperacji, partnerstwa lokalnego pozwalających na dopasowania dostępności, skuteczności i efektywności usług społecznych	Szkoły podstawowe, CUS, UG, GBPiCK, GOSiR, NGO	- liczba wspólnych wydarzeń - liczba spotkań międzysektorowych - liczba zaangażowanych podmiotów	Środki własne i zewnętrzne
	Rozwój różnorodnych form wsparcia, w tym specjalistycznych, pozwalających na zwiększenie trafności dopasowania usług, ich dostępności, skuteczności i efektywności	Szkoły podstawowe, CUS, UG, GBPiCK, GOSiR, NGO	- liczba utworzonych grup wsparcia - liczba uczestników grup wsparcia - liczba uruchomionych innych form wsparcia	Środki własne i zewnętrzne
IV.4 wspieranie przedsięwzięć zaspokajających potrzeby edukacyjne	Realizacja Dopiewskiej Akademia Aktywności Lokalnej i innych form edukacji formalnej, pozaformalnej i nieformalnej	CUS, UG	- liczba godzin szkoleniowych - liczba uczestników - liczba edycji DAAL	Środki własne i zewnętrzne

mieszkańców oraz wzmocnienie potencjału lokalnych NGO/PES				
IV.4 Wzrost integracji społecznej i zaangażowania mieszkańców w sprawy lokalne	Udostępnienie nowych obiektów – Dworzec Palędzie	CUS UG	- liczba wydarzeń organizowanych w obiekcie przez grupy nieformalne, mieszkańców, lokalnych liderów i NGO/PES	Środki własne i zewnętrzne
IV 5. Stymulowanie rozwoju sektora podmiotów ekonomii społecznej w gminie	Zachęcanie do tworzenia w gminie nowych podmiotów ekonomii społecznej, inicjatyw nieformalnych i informowanie o możliwościach finansowania dotychczasowych PES poprzez kampanie informacyjne i poradnictwo	UG, CUS	-liczba działających p.e.s. na terenie gminy -liczba nowopowstałych p.e.s. z siedzibą w gminie -liczba zorganizowanych warsztatów, konferencji, poradnictwa i kampanii.	Środki własne i zewnętrzne
	Powierzanie i zlecanie podmiotom trzeciego sektora zadań publicznych do realizacji, w szczególności w zakresie polityki społecznej	UG, CUS	-liczba zrealizowanych zadań, - liczba podmiotów współpracujących	Środki własne i zewnętrzne
CEL STRATEGICZNY V: Rozwój systemu pomocowego oraz budowa świadomości lokalnej społeczności w zakresie zdrowia psychicznego				
Cele operacyjne	Kierunki działań	Realizatorzy	Wskaźniki realizacji	Źródła finansowania

V 2. Udzielanie pomocy psychologicznej i psychiatrycznej dzieciom i młodzieży oraz osobom dorosłym.	Poprawa dobrostanu psychicznego mieszkańców Gminy	UG, Placówki oświatowe, instytucje kultury, NGO	Liczba osób, którym udzielono pomocy psychologicznej i psychiatrycznej.	Środki własne i zewnętrzne
V 2. Promocja zdrowego stylu życia wśród mieszkańców	Organizowanie akcji profilaktycznych promujących zdrowy styl życia w wolności od uzależnień (w szczególności: szkolenia, spotkania z przedstawicielami służb publicznych, dystrybucja publikacji)	GKRPA, Placówki oświatowe, UG, CUS, Policja, ZI, PZOZ, NGO	-liczba zorganizowanych akcji i wydarzeń profilaktycznych -szacunkowa liczba uczestników -liczba rozdyskutowanych ulotek, broszur i innych publikacji	Środki własne i zewnętrzne

Źródło: Opracowanie własne

VI. Część organizacyjna

VI.1 Realizatorzy

Koordinacją realizacji Strategii zajmuje się Centrum Usług w Dopiewie, zgodnie z art. 110 ust 4 ustawy o pomocy społecznej.

W tym zadaniu Centrum współpracuje w szczególności z:

- Urzędem Gminy Dopiewo,
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej,
- Placówkami systemu oświaty,
- Placówkami służby zdrowia,
- Instytucjami kultury,
- Jednostkami Policji,
- Starostwem Powiatowym w Poznaniu,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Poznaniu,
- Powiatowym Urzędem Pracy w Poznaniu i innymi instytucjami rynku pracy,
- Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- Narodowym Funduszem Zdrowia,
- Instytucjami wymiaru sprawiedliwości,
- Uczelniami i innymi podmiotami systemu szkolnictwa wyższego,
- Podmiotami ekonomii społecznej,
- Inwestorami, przedsiębiorcami i pracodawcami,
- Społecznością lokalną.

VI.2 Monitorowanie Strategii.

W ramach monitorowania niniejszej Strategii jest planowany pomiar wskaźników, który będzie oceniany co dwa lata w okresie realizacji strategii oraz po zakończeniu jej wdrażania.

Zespół ds. monitorowania realizacji Strategii powołuje Wójt Gminy Dopiewo. W skład Zespołu mogą wchodzić przedstawiciele Rady Gminy, Urzędu Gminy, Centrum Usług Społecznych, Policji, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Społecznych, Zespołu

Interdyscyplinarnego, a także reprezentanci innych podmiotów działających w obszarze wykluczenia społecznego. Zadaniem Zespołu jest nadzór nad wdrożeniem Strategii, koordynowanie działań związanych z realizacją Strategii oraz opracowanie i zgłaszanie propozycji aktualizacji Strategii.

VI.3 Ewaluacja Strategii

Ewaluacja może towarzyszyć procesowi zmian i wdrażania jakości, aż do jego zakończenia, otrzymując na bieżąco informacje o stanie realizacji zamierzonych celów. W przypadku mierzenia jakości będą to informacje o stopniu przyjętych standardów. Przedmiotem ewaluacji są przede wszystkim procesy i działania, których przebieg można zmienić w celu ich ulepszenia lub podjęcia innych decyzji o sposobie ich prowadzenia.

Zasadniczym celem ewaluacji jest stałe doskonalenie skuteczności i efektywności interwencji publicznej, rozumiane w kategoriach pozytywnych efektów społecznych lub gospodarczych związanych bezpośrednio z realizacją danej strategii. Celem ewaluacji będzie przede wszystkim uzyskanie niezależnej opinii na temat rzeczywistych lub potencjalnych sukcesów strategii oraz czynników, które przyczyniły się do osiągnięcia danych rezultatów. Jednym z celów ewaluacji jest również wymiar edukacyjny, to analiza mechanizmów działania strategii, próba identyfikacji dobrych praktyk w zarządzaniu strategią i ich upowszechnienie czy też analiza popełnionych błędów celem ich uniknięcia w przyszłości.

W celu sprawdzenia, jak zmienia się w czasie realizacja Strategii, sporządza się raporty – czyli dokumenty zawierające ocenę, kontrolę, inspekcję i efekty nadzoru nad realizowanymi zadaniami w ramach Strategii.

Ewaluacja umożliwia nie tylko mierzenie jakości, ale również: opis i wyjaśnianie badanej rzeczywistości, czynne wspieranie rozwoju, a nie tylko kontrolę jego przebiegu, a także przyczynia się do aktywizacji środowiska lokalnego przez włączanie grup w ewaluację.

VI.4 Programy szczegółowe

Cele strategiczne i operacyjne wyrażone w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dopiewo na lata 2026-2030 będą wdrażane w życie w szczególności poprzez następujące programy szczegółowe:

- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Dopiewo,
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Dopiewo,
- Programów współpracy Gminy Dopiewo z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- Gminny Program Wspierania Rodziny.

VI.5 Źródła finansowania realizacji Strategii

Ramy finansowe realizacji Strategii są również uzależnione od możliwości finansowych gminy oraz wielu zmiennych czynników, jak sytuacja społeczna i gospodarcza, kondycja finansów publicznych, zmiany na rynku pracy, zmiany w programie „Rodzina 800+” oraz w zakresie dostępu do innych, konkretnych świadczeń pomocy społecznej.

Jedną z podstaw do ich określenia będzie ocena zasobów pomocy społecznej (art. 16a ustawy o pomocy społecznej).

Głównymi źródłami finansowania lub współfinansowania przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dopiewo na lata 2026-2030 będą m.in.:

- budżet gminy,
- fundusze europejskie,
- dotacje z budżetu państwa.

Każdy podmiot z terenu gminy będący realizatorem zadań w ramach Strategii planuje środki finansowe niezbędne do ich prawidłowej realizacji.

Środki finansowe na realizację poszczególnych zadań będą planowane w rocznych planach finansowych lub w wieloletniej prognozie finansowej.

VI.6 Harmonogram realizacji Strategii

Tab. 26. Harmonogram realizacji Strategii

Etap	Działanie	Termin
1.	Podjęcie uchwały przez Radę Gminy Dopiewo w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania	do 31 listopada 2025 r.

	Problemów Społecznych Gminy Dopiewo na lata 2026-2030	
2.	Upublicznienie tekstu Strategii na stronie BIP oraz przekazanie dokumentu podmiotom realizującym poszczególne zadania.	Niezwłocznie po przyjęciu uchwały Rady Gminy Dopiewo
3.	Realizacja przyjętych zadań przez podmioty odpowiedzialne.	Zadanie ciągłe
4.	Monitoring realizowanych działań i aktualizowanie w razie takiej konieczności.	Zadanie ciągłe
5.	Przygotowanie raportu z ewaluacji końcowej Strategii	Ostatni rok obowiązywania Strategii – przed uchwaleniem nowej Strategii.

Źródło: Opracowanie własne

VII. Zakończenie

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych i Integracji Społecznej Gminy Dopiewo na lata 2026-2030 wyznacza kierunki długofalowego planowania gminy Dopiewo w obszarze lokalnej polityki społecznej. Strategia została przygotowana w oparciu o model partycypacyjno-ekspertski, co oznacza, że w pracę nad tym dokumentem, a precyzyjnie rzecz ujmując w części diagnostycznej, zaangażowano przedstawicieli różnych środowisk tworzących wspólnotę lokalną gminy. Przygotowanie i przyjęcie dokumentu niniejszej Strategii stanowi jednocześnie realizację obowiązku ustawowego gminy z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1283, 1572).

Misja, wizja oraz cele polityki społecznej gminy Dopiewo są adekwatne do ujawnionych w wyniku procesu diagnostycznego problemów społecznych wspólnoty lokalnej i są spójne ze Strategią Rozwoju Gminy Dopiewo na lata 2024-2031. Misja i wizja gminy znalazły odzwierciedlenie w postaci pięciu celów strategicznych działania:

CEL STRATEGICZNY I: Sprawny system wsparcia dla rodziny oraz rozwoju dzieci i młodzieży.

CEL STRATEGICZNY II: Integracja społeczna i zawodowa oraz przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu osób borykających się z problemem bezrobocia, ubóstwa lub uzależnień.

CEL STRATEGICZNY III: Wsparcie dla osób starszych, z niepełnosprawnością oraz ich opiekunów.

CEL STRATEGICZNY IV: Zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców oraz kapitału kompetencyjnego kadr.

CEL STRATEGICZNY V: Zintegrowane społeczeństwo gminy.

Do każdego z ww. celów strategicznych przypisano precyzujące je cele operacyjne, główne kierunki działania, podmioty realizujące, wskaźniki realizacji oraz główne źródła finansowania.

Strategia stanowi ponadto punkt wyjścia do opracowania szczegółowych programów z zakresu pomocy społecznej, w tym m.in. Programu Wspierania Rodziny, Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej.

Strategia będzie podlegać stałemu monitorowaniu, a w razie takiej potrzeby również aktualizacjom w związku z zachodzącymi w gminie, regionie i Państwie przemianami realiów społeczno-gospodarczych i prawnych.

Działania realizowane w ramach Strategii powinny zostać oparte na zintegrowanej współpracy różnych instytucji, których statutowe zadania zazębiają się w sferze administracyjnej, zdrowotnej, socjalnej, edukacyjnej, bezpieczeństwa i rynku pracy.

Spis ilustracji

<u>Tabela 1</u> Spójność z dokumentami strategicznymi	9
<u>Tabela 2</u> Liczba ludności gminy w l. 2021-2024	14
<u>Tabela 3</u> Rodzaje pomocy udzielanej osobom przez GOPS/CUS w Dopiewie w l. 2022-2024	16
<u>Tabela 4</u> Powody przyznawania rodzinom pomocy społecznej przez GOPS/CUS w Dopiewie w l. 2022-2024	16
<u>Tabela 5</u> Asystencja rodziny w gminie Dopiewo w l. 2022-2024	17
<u>Tabela 6</u> Piecza zastępcza w gminie Dopiewo w l. 2022-2024	18
<u>Tabela 7</u> Procedura „Niebieskie Karty” w Gminie Dopiewo w l. 2022-2024	24
<u>Tabela 8</u> Praca Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Dopiewo w l. 2022-2024	26
<u>Tabela 9</u> Kwoty przeznaczone na konkursy w poszczególnych obszarach dla podmiotów trzeciego sektora w l. 2022-2024	29
<u>Tabela 10</u>	30
<u>Tabela 11</u> Liczba dzieci w przedszkolach i szkołach podstawowych zlokalizowanych na terenie gminy Dopiewo w latach 2023 - 2024.	34
<u>Tabela 12</u> Bezrobocie rejestrowane w gminie Dopiewo w l. 2022-2024	35
<u>Tabela 13</u> Program opieki wytchnieniowej i Program Asystencji osobistej w gminie Dopiewo w l. 2022-2024	37
<u>Tabela 14</u> Organizowanie Społeczności Lokalnej w latach 2022 – 2024	39
<u>Tabela 15</u> Podsumowanie badania ankietowego dorosłych mieszkańców	41
<u>Tabela 16</u> Analiza SWOT w zakresie polityki społecznej	45
<u>Tabela 17</u> Cele strategiczne i operacyjne na lata 2026-2030	48
<u>Wykres 1</u> Metodologia pracy nad Strategią	6
<u>Wykres 2</u> Liczba mieszkańców gminy Dopiewo	14
<u>Foto 1</u> mapa gminy Dopiewo	13